

EUROJUST
ÅRSRAPPORT
2011

Kontorsfastigheten Arc

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

NOT OM EUROJUSTBESLUTET	6
FÖRKORTNINGAR	7
FÖRORD	8
SAMMANFATTNING.....	11
1 OPERATIV VERKSAMHET	13
1.1 Inledning.....	13
1.2 Eurojusts arbete med rättsligt samarbete	13
1.2.1 Problem och bästa praxis i Eurojusts arbete	14
1.2.2 Samordningsmöten.....	15
1.2.3 Samordningscentraler	16
1.2.4 Artiklarna 6 och 7 i Eurojustbeslutet	17
1.2.5 Konventioner om ömsesidig rättslig hjälp	19
1.2.6 Frågor rörande bevisnings insamling och tillåtlighet.....	19
1.2.7 Förebyggande och lösning av behörighetskonflikter	21
1.2.8 Överförande av lagföring i brottmål.....	22
1.2.9 Utbyte av utdrag ur straffregister	23
1.2.10 Europeisk arresteringsorder	24
1.2.11 Beslut om frysning.....	27
1.2.12 Förverkande och återvinning av egendom	28
1.2.13 Kontrollerade leveranser.....	29

1.3 Rättsligt samarbete inom prioriterade brottsområden	30
1.3.1 Terrorism	30
1.3.2 Narkotikabrott.....	31
1.3.3 Människohandel	32
1.3.4 Bedrägeri	33
1.3.5 Korruption	34
1.3.6 Databrott	34
1.3.7 Penningtvätt	35
1.3.8 Annan organiserad brottslighet.....	37
1.4 Gemensamma utredningsgrupper	39
1.5 Ärenden hos Eurojust som berör tredje land.....	41

2 RELATIONER TILL EU-INSTITUTIONER OCH PARTNERS..... 45

2.1 Institutionella relationer	45
2.1.1 Europaparlamentet	45
2.1.2 Europeiska Unionens Råd	45
2.1.3 Europeiska kommissionen.....	46
2.2 Nätverk av praktiker	46
2.2.1 Europeiska rättsliga nätverket.....	47
2.2.2 Sekretariatet för Nätverket för JIT	47
2.2.3 Europeiska nätverket för kontaktpunkter med avseende på personer som har gjort sig skyldiga till folkmord, brott mot mänskligheten och krigsförbrytelser	48
2.2.4 Europeiska nätverket för rättslig utbildning	48
2.2.5 Rådgivande forumet för riksåklagarna i EU:s medlemsstater.....	48
2.3 Myndigheter och organ inom EU	49
2.3.1 Europol	49
2.3.2 OLAF	51
2.3.3 Frontex	52

2.3.4	CEPOL	52
2.3.5	Chefsgruppen för RIF-myndigheterna	53
2.4	Relationer utanför Europeiska Unionen	53
3	EUROJUSTBESLUTET, FRAMTID OCH ADMINISTRATIV UTVECKLING	55
3.1	Implementering av Rådets beslut om förstärkning av Eurojust	55
3.2	Arbetsgruppen för Eurojusts framtid	57
3.3	Administrativa frågor	58
3.4	Allmänhetens tillgång till Eurojusts handlingar	60
4	UPPFÖLJNING AV RÅDETS SLUTSATSER	63
BILAGA	69
Figur 1	– Ärendeutveckling 2002-2011	69
Figur 2	– Bilateral/Multilateral ärenden	70
Figur 3	– Påbörjade och avslutade ärenden 2003-2011	71
Figur 4	– Allmän klassificering av ärenden	72
Figur 5	– Prioriterade brottstyper i Eurojusts ärenden	73
Figur 6	– Prioriterade brottstyper och övriga brottstyper i Eurojusts ärenden	74
Figur 7	– Anmodande länder i Eurojusts ärenden	75
Figur 8	– Eurojusts ärenden, anmodade länder	76
Figur 9	– Ärenden som behandlats på samordningsmöten	77
Figur 10	– Samordningsmöten, anmodande länder	78
Figur 11	– Samordningsmöten, anmodade länder	79

Not om Eurojustbeslutet

Eurojustbeslutet – Rådets beslut den 28 februari 2002 om inrättande av Eurojust i syfte att stärka kampen mot grov brottslighet, senast ändrat genom Rådets beslut 2009/426/RIF av den 16 december 2008 om förstärkning av Eurojust, kommer i årsrapporten att kallas "Eurojustbeslutet".

En konsoliderad version av Eurojustbeslutet, som i informationssyfte upprättats av Rådets generalsekretariat, finns på vår hemsida www.eurojust.europa.eu.

Förkortningar

AWF	Analysfil
CEPOL	Europeiska Polisakademin
CMS	Eurojusts Diariesystem
COSI	Ständiga kommittéen för operativt samarbete i frågor som rör den inre säkerheten
EAW	Europeisk arresteringsorder
EIO	Europeisk utredningsorder
EJN	Europeiska rättsliga nätverket
ENCS	Eurojusts nationella samordningssystem
Frontex	Europeiska byrån för förvaltningen av det operativa samarbetet vid Europeiska unionens yttre gränser
JIT	Gemensam utredningsgrupp
MLA	Ömsesidig rättslig hjälp
OCC	Joursamordning
OCTA	Rapport om hotet från organiserad brottslighet (<i>Organised Crime Threat Assessment</i>)
OLAF	Europeiska byrån för bedrägeribekämpning
TE-SAT	Rapporten Terrorism Situation and Trend Report
THB	Människohandel

Förord

Detta är den tionde årsrapporten för EU:s enhet för rättsligt samarbete. 2011 såg en betydande utveckling i Eurojusts kärnverksamhet att underlätta den operativa bekämpningen av grov gränsöverskridande brottslighet. Antalet ärenden som hänvisades till Eurojust av medlemsstaterna ökade endast marginellt jämfört med 2010, men Eurojusts samordningsaktiviteter ökade markant.

Samordningsmötena för samman Eurojusts experter med deras motsvarigheter i medlemsstaterna och olika EU-organ. Mötena underlättar ett effektivt beslutsfattande om när, var och hur polisiära och rättsliga åtgärder mot organiserad brottslighet ska äga rum. Antalet operativa möten ökade under 2011 med 40%, vilket visar hur användbara de är för praktiker i medlemsstaterna. Samtidigt utgör ökningen en nyttig påminnelse om att hotet från gränsöverskridande brottslighet inte har minskat. För första gången behandlade dessa möten samordning av över 200 ärenden.

Under 2011 genomfördes också en betydelsefull vidareutveckling av samordningsmötet som arbetsform genom introduktionen av samordningscentraler. När operativa aktioner i medlemsstaterna på ett samordningsmöte beslutats för en viss dag, finns Eurojusts experter nu tillgängliga i en säker samordningscentral, för att bistå sina kolleger i medlemsstaterna och EU med rådgivning. Vartefter dagens operationer utvecklar sig kan de i realtid hjälpa till i frågor rörande bevisnings tillåtlighet i olika rättsordningar, formulering av Europeisk Arresteringsorder och andra framställningar om rättslig hjälp. Eurojust anordnade under 2011 sju samordningscentraler gällande allt från människohandel och narkotikabrott till grova bedrägerier. Detta har uppnåtts trots att många medlemsstater fortfarande inte har implementerat bestämmelserna i det reviderade Eurojustbeslutet.

En annan viktig del av Eurojusts samordningsarbete 2011 var de gemensamma utredningsgrupperna (JIT). Även om JIT initialt ansågs som byråkratiska är de nu accepterade som ett användbart verktyg i kampen mot gränsöverskridande brottslighet. En JIT tillhandahåller ett ramverk där praktiker från olika rättsordningar kan arbeta tillsammans, utan de svårigheter och förseningar som är förenade med de traditionella formerna av ömsesidig rättslig hjälp. Under 2011 blev Eurojust värd för sekretariatet för nätverket för JIT. Eurojusts åklagare, domare och poliser deltog under året i cirka 30 JIT.

Viktiga framsteg gjordes också i vårt arbete för att skapa en bra infrastruktur för samordnat arbete. Vi träffade ett avtal om nya lokaler för Eurojust med Nederländerna och berörda EU-myndigheter. All personal kommer då att kunna arbeta under samma tak, i stället för på två ställen, som nu. De nya lokalerna beräknas vara färdigställda 2015. En annan fördel med de nya lokalerna är att Eurojust kommer att ligga nära en av sina viktigaste EU-partners, Europol. Detta är ett konkret uttryck åt behovet av samordnade insatser mot de kriminella grupper som hotar EU-medborgarna.

Årsrapporten för 2011 har samma operativa fokus som tidigare rapporter. Jag hoppas att den ger en bra bild av Eurojusts aktiviteter i kampen mot gränsöverskridande brottslighet.

Aled Williams

Eurojusts ordförande

ALED WILLIAMS

Eurojusts kollegium av nationella medlemmar, februari 2012

Sittande från vänster till höger:

Elena Dinu, RO; Mariusz Skowroński, PL; Malči Gabrijelčič, SL; Gunars Bundzis, LV; Michèle Coninsx, BE, Vice-President; Aled Williams, UK, President; Raivo Sepp, EE, Vice-President; Ilona Lévai, HU; Lampros Patsavellas, EL; Donatella Frenco Dimech, MT; Juan Antonio García Jabaloy, ES

Stående från vänster till höger:

Harri Tiesmaa, FI; Ingrid Maschl-Clausen, AT; Jesper Hjortenber, DK; Francesco Lo Voi, IT; Laima Čekelienė, LT; Ladislav Hamran, SK; Carlos Zeyen, LU; Mariana Lilova, BG; Ola Laurell, SE; Robert Sheehan, IE; João Manuel Da Silva Miguel, PT; Hans-Holger Herrnfeld, DE; Lukáš Stary, CZ; Sylvie Petit-Leclair, FR; Marc van Erve, NL; Katerina Loizou, CY

Sammanfattning

Antalet ärenden där medlemsstaterna begärde hjälp av Eurojust för att bekämpa grov gränsöverskridande brottslighet ökade marginellt jämfört med föregående år, från 1 421 till 1 441.

Eurojusts samordningsroll utvecklades däremot påtagligt:

- Antalet ärenden som behandlades på Eurojusts samordningsmöten ökade jämfört med föregående år, från 140 till 204;
- 80% av samordningsmötena behandlade "prioriterade EU-brott" (enligt nedan);
- Nästan 70% av samordningsmötena berörde tre eller flera medlemsstater;
- Sju samordningscentraler anordnades för att i realtid ge support till operationer i medlemsstaterna;
- Europol deltog i 89 av Eurojusts samordningsmöten.

De åtta prioriterade brottstyper som beslutats av Rådet reflekterades i Eurojusts arbete enligt följande (i nedstigande numerisk ordning): narkotikabrott, bedrägeri, annan organiserad brottslighet, penningtvätt, människohandel, terrorism, korruption och databrott.

Eurojusts roll i de gemensamma utredningsgrupperna (JIT) växte stadigt under 2011:

- 33 nya JIT inrättades med hjälp av Eurojust;
- Åklagare, domare och poliser från Eurojust deltog i 29 JIT;
- Eurojust utvärderade och administrerade Kommissionens finansiering av JIT för 16 inblandade medlemsstater.

10 medlemsstater hade vid utgången av 2011 vidtagit nödvändiga åtgärder för att

anpassa sina nationella lagar till det nya Eurojustbeslutet.

Eurojusts budget för 2011 uppgick till 31,7 miljoner euro. Eurojust tog i anspråk 95,6% av sin budget.

Antalet anställda vid Eurojust uppgick under 2011 till 269 personer:

- 42 av dessa var åklagare, domare eller poliser med motsvarande kompetens stationerade av medlemsstaterna och 15 var nationella experter;
- 210 personer var anställda enligt EU:s personalreglemente, med bistånd av två nationella experter.

Avtal om nya lokaler för Eurojust till 2015 träffades med värdstaten Nederländerna och budgetansvariga EU-institutioner.

Sekretariaten för Nätverket för JIT och Nätverket mot folkmord flyttade in i Eurojusts lokaler under 2011.

1 Operativ verksamhet

1.1 Inledning

Eurojusts prioriteringar för 2011 antogs i ljuset av Rådets utvärdering av brottslighetens hot mot EU:s medborgare. De typer av "prioriterade EU-brott" som utpekades som särskilt allvarliga hot av Europeiska unionens Råd var terrorism, narkotikabrott, människohandel (THB), bedrägeri, korruption, databrott, penningtvätt och annan organiserad brottslighet. Nedan följer information om Eurojusts arbete inom dessa områden och därmed förknippade problem, bästa praxis och strategiska överväganden.

Under 2011 svarade Eurojust på framställningar från medlemsstaterna i 1 441

registrerade ärenden. Två tredjedelar av dessa framställningar gällde "prioriterade EU-brott". Återstoden gällde bland annat grova brott som mord, våldtäkt och rån. Detaljerad statistik över arbetet med enskilda ärenden och inblandade medlemsstater redovisas i Bilaga I.

Även om det totala antalet framställningar om Eurojusts hjälp under 2011 i stort sett var oförändrat från 2010, uppvisade 2011 en betydande ökning av antalet möten för att samordna arbetet mellan rättsliga och polisiära myndigheter. Antalet ärenden som behandlades på samordningsmöten ökade till 204, en ökning på 44% jämfört med 2010 (då 141 ärenden behandlades). Omkring 70% av samord-

ningsmötena berörde tre eller flera länder och 80% gällde prioriterade brott.

Eurojusts medverkan vid inrättande av JIT ökade också under 2011 (Jfr avsnitt 1.4).

1.2 Eurojusts arbete med rättsligt samarbete

Eurojust arbete är i huvudsak operativt och inriktat på att lösa praktiska problem i ärenden om grov gränsöverskridande brottslighet. Ibland är de problem som ska lösas av praktisk karaktär eller hänförliga till egenarten i en nationell rättsordning. Följande hinder och bästa praxis har identifierats i det praktiska arbetet med enskilda ärenden.

1.2.1 Problem och bästa praxis i Eurojusts arbete

Ett återkommande hinder har varit förse-
ningar av olika orsaker i verkställigheten
av framställningar om ömsesidig rätts-
lig hjälp (MLA). Ibland har ofullständiga
rättsliga eller faktiska beskrivningar av
relevant material medfört att verkställig-
het av MLA i en rättsordning fördröjs tills
mer information eller förtydliganden mot-
tagits från en annan. Ibland kan förse-
ningen förvärras av omständigheter som
brist på centraliserade databaser, som
skulle medge en snabb identifiering av
bankkonton eller annan egendom; i an-
dra fall kan en försening uppkomma när
en framställning från en utfärdande myn-
dighet i en medlemsstat riktas till fel mot-
tagare, eftersom man inte kunnat iden-
tifiera rätt mottagare. Ibland saknar en
rättsfigur i en rättsordning helt enkelt en
direkt motsvarighet i en annan, och pro-
blemen med verkställighet kan försvåras
av både rättsliga och språkliga översätt-
ningssvårigheter.

Ett samordningsmöte mellan 14 medlemsstater, Norge, Kroatien, USA och Europol

Problem hänförliga till skillnader i definitionerna av olika brott har också uppkommit. I detta avseende har Eurojust kunnat underlätta dialogen mellan anmodande och anmodat land och medverkat till förtydliganden av brottsdefinitionerna i de inblandade rättsordningarna.

Eurojust medverkar ofta till att lösa problem genom att på ett tidigt stadium, och ofta inom mycket snäva tidsfrister, hjälpa till med formulering och överföring av framställningar om rättslig hjälp, identifiering av rätt nationell myndighet, samt rådgivning om beviskraven i anmodande respektive anmodat land.

Eurojusts tidiga inblandning har i komplexa ärenden medfört att rättsliga problem och bevisproblem kan identifieras på ett stadium där lämpliga åtgärder kan vidtas. Betydelsen av denna tidiga dialog mellan Eurojust och rättsliga och polisiära myndigheter i den medlemsstat Eurojust hjälper, kan inte överdrivas. Det kan röra sig om allt från att lösa praktiska och akuta problem i ett enskilt ärende till att på

Eurojusts arbetsseminarier överväga de taktiska och strategiska lärdomar som kan dras.

Generellt underlättade Eurojust ett informationsutbyte genom användningen av två specifika verktyg: samordningsmöten och JIT. Genom att sammanföra praktiker och främja ett informationsutbyte i enskilda ärenden har Eurojust bidragit till att stärka arbetsrelationerna med praktiker i medlemsstaterna och andra EU-organ.

1.2.2 Samordningsmöten

Såsom påpekats ovan anordnade Eurojust samordningsmöten i 204 ärenden, vilket är en betydande ökning jämfört med föregående år. Dessa möten fortsätter att tillföra stora mervärden för de behöriga nationella myndigheterna i gränsöverskridande ärenden. De underlättar ett effektivt och snabbt informationsutbyte, de erbjuder lösningar på praktiska och rättsliga svårigheter, och de bidrar till att skapa förtroende mellan behöriga myndigheter i olika medlemsstater. Även om det

Den första samordningscentralen

inte är optimalt, har användningen av videokonferenser vid samordningsmötena möjliggjort att ärenden kan behandlas även när det på grund av operativa tidsbegränsningar inte varit möjligt att samla berörda parter på plats.

Eurojust stödde Italien och Nederländerna i en operation för att gripa en av Italiens 100 mest eftersökta brottslingar. Den förrymde brottslingen tillhörde *Clan Polverino*, en organiserad kriminell grupp inom Camorran i Neapel. *Clan Polverino* tros vara ansvariga för smuggling av stora mängder narkotika från Spanien till Italien samt mord, utpressning, olaga vapeninnehav, penningtvätt genom kommersiella företag och andra kriminella aktiviteter. Aktioner för att gripa den eftersökte hade inletts tidigare under 2011, när han rymde från en annan internationell polisoperation mot *Clan Polverino*, då 40 andra ligamedlemmar greps i Italien och Spanien.

Den eftersökte spårades till Zeewolde. På Eurojusts samordningsmöte utbytte italienska och holländska polisiära och rättsliga myndigheter information och planerade aktiviteterna för ett gripande. Praktiska detaljer rörande utfärdandet av en europeisk arresteringsorder och andra nödvändiga utredningsaktiviteter som begärts enligt en framställning om rättslig

hjälp diskuterades och förtydligades, för att underlätta ett smidigt genomförande av operationen.

Italiensk *Carabinieri* stormade tillsammans med enheter ur den holländska specialpolisen en villa, där den eftersökte under falskt namn bodde tillsammans med sin flickvän. Under operationen beslagtogs polisen ett falskt pass, 20,000 euro i kontanter och foton som visade den eftersökte tillsammans med överhuvudet för *Clan Polverino*.

Eurojusts samordning var grundläggande för operationens framgång. Operationen var ett viktigt steg i den kamp mot *Clan Polverino*, som bedrivits av antimaffia-polisen i Neapel sedan 2007, med värdefullt samarbete av *Guardia Civil* i Spanien och den holländska specialpolisen. Den information som utbyttes under ett antal samordningsmöten och senare analyserades hos Eurojust, gjorde det möjligt att identifiera befälskedjan i den organiserade kriminella grupperingen.

Samordningsmötena ledde ofta till att parterna träffade operativa överenskommelser, vilka sedan följdes upp av Eurojust för att säkerställa att de faktiskt tillämpades av de nationella myndigheterna. Särskilt viktiga var de överenskommelser om inrättande av JIT som träffades på samordningsmötena. Samordningsmötena samlade inte bara representanter från medlemsstaterna utan i förekommande fall även representanter för tredje land och EU-organ som Europol och OLAF. Tredje land deltog i 45 samordningsmöten, Europol i 89 och OLAF i 8.

1.2.3 Samordningscentraler

Under 2011 genomfördes också en viktig förändring av samordningsmötet som verktyg. För att kunna erbjuda ett förbättrat operativt stöd vid genomförandet av samtidiga tillslag i olika medlemsstater utvecklade Eurojust ett nytt verktyg - samordningscentraler. Den tekniska utrustning som står till samordningscentralernas förfogande gör att

Eurojust säkert och i realtid kan koppla upp sig mot åklagare, domare och poliser. När operativa åtgärder inleds i medlemsstaterna och beslag och gripanden genererar nya spår, kan Eurojust ge omedelbar rådgivning i alla akuta frågor, till exempel om formulering av europeisk arresteringsorder (EAW) eller rörande de bevismässiga och rättsliga krav som måste uppfyllas för utfärdande av beslut om husrannsakan eller frysning av ett bankkonto.

Vidare påskyndas kommunikationen mellan de nationella rättsliga myndigheter som deltar i aktionen, eftersom resultat och händelser i medlemsstaterna omedelbart kan inrapporteras till centralen, vilket möjliggör en samordning i realtid mellan alla inblandade myndigheter.

I några fall inrättades centralerna med mycket kort varsel, i ett fall inom tre timmar, vilket visar Eurojusts förmåga att snabbt svara på operativa behov hos rättsliga myndigheter och åklagarmyndigheter i medlemsstaterna.

Vid en slumpmässig kontroll av en spansk bil 2010 upptäckte fransk tullpersonal en stor mängd sedlar, som bar signifikanta spår av kokain. Undersökningarna visade att bilens förare hade kopplingar till en organiserad kriminell grupp med förgreningar i Frankrike, Belgien, Tyskland, Spanien och Nederländerna. På grund av utredningens komplexitet kontaktades Eurojust, som föreslog en dag för samtidiga aktioner ledda genom en samordningscentral.

I juni 2011 anordnade Eurojust en samordningscentral med uppkoppling till rättsliga myndighe-

ter i fem medlemsstater och med värdefull hjälp av Europols mobila kontor. Detta möjliggjorde överföring och samordning av information i realtid mellan utredande och rättsliga myndigheter och analys av nya uppgifter i takt med att gripanden och husrannsakingar ägde rum. Nio misstänkta anhölls och tio samtidiga husrannsakingar genomfördes i olika medlemsstater. Stora mängder bevisning, egendom och utrustning för framställning av narkotika beslagtogs. EAW utfärdades mot tyska, colombianska, libanesiska och turkiska medborgare som misstänktes vara aktiva medlemmar i detta stora och mycket komplexa nätverk.

Sju samordningscentraler anordnades under 2011 med inriktning på brott som narkotikabrott, penningtvätt, tobaksmuggling, bedrägeri och THB.

1.2.4 Artiklarna 6 och 7 i Eurojustbeslutet

Enligt Artiklarna 6 och 7 i Eurojustbeslutet kan de nationella kontoren individuellt, och kollegiet i sin helhet, utfärda re-

kommendationer till behöriga nationella myndigheter i enskilda ärenden. Dessa rekommendationer kan vara användbara verktyg för att förbättra det rättsliga samarbetet och exemplifiera den kontinuerliga dialogen mellan Eurojusts nationella medlemmar och deras nationella myndigheter i operativa frågor.

Under 2011 ägde dialogen med rättsliga och polisiära myndigheter rum både i

form av informella och formella utbyten. Artikel 6 tillämpades på olika sätt. Den tillämpades ibland efter inledande informella diskussioner och möten med nationella myndigheter, eller med anledning av problem som identifierats på samordningsmöten, eller helt enkelt med anledning av information från en anmodande myndighet i en framställning om rättshjälp.

På grund av betydelsen av informella kontakter enligt Artiklarna 6 och 7 tenderade formella registreringar av framställningar att ske endast i de fall då en verifieringskedja krävdes enligt de processuella reglerna i enskilda medlemsstater. Under 2011 registrerades 14 formella framställningar enligt Artikel 6 i Eurojustbeslutet, av vilka några redovisas nedan:

Anmodanden att utreda eller väcka åtal beträffande specificerade gärningar – Artikel 6(1)(a)(i)

Sex anmodanden framställdes enligt Artikel 6(1)(a)(i) av Eurojusts nationella

kontor. I ett fall anmodade det italienska kontoret sina myndigheter att överväga att inleda en utredning, som hade sin upprinnelse i ett franskt ärende om THB för sexuell exploatering. Framställningen resulterade i att det inleddes en multilateral utredning som utvidgades till att omfatta Tjeckien, Irland, Italien och Europol.

I tre ärenden om penningtvätt anmodade Eurojust berörda italienska åklagarmyndigheter att vidta åtgärder baserat på information från portugisiska och tyska myndigheter. Framställningar gjordes också i ärenden gällande smuggling av immigranter, kopplat till organiserad brottslighet med anknytning till Tyskland, Österrike, Grekland, Italien och f.d. Jugoslaviska Republiken Makedonien, samt i ett ärende gällande cigarettsmuggling. I samtliga fall initierades utredningarna av italienska myndigheter. Ett ärende beskrivs i Avsnitt 1.3.7.

Anmodan till behöriga myndigheter att godta att en av dem kan vara bättre skickad att göra en utredning eller väcka

åtal beträffande specificerade gärningar – Artikel 6(1)(a)(ii)

I ett ärende anmodade Eurojusts nationella kontor sina myndigheter att inleda utredning och väcka åtal i specifika delar av ett bedrägeriärende. Den behöriga nationella myndigheten följde Eurojusts rekommendation.

Anmodanden om att skapa samordning mellan de behöriga myndigheterna i berörda medlemsstater – Artikel 6(1)(a)(iii)

Tre formella anmodanden utfärdades enligt Artikel 6(1)(a)(iii) och utredningar inleddes i samtliga fall. De italienska nationella myndigheterna anmodades att säkerställa samordningen av sina pågående förfaranden med andra medlemsstater (Belgien, Bulgarien och Tyskland) i ett franskt ärende om cigarettsmuggling. Ett liknande initiativ togs i ett ärende gällande skattebedrägeri och penningtvätt, som berörde åtta italienska myndigheter och Nederländerna. En samordnad aktion ägde rum i samförstånd med holländska

myndigheter och ett antal husrannsakingar genomfördes framgångsrikt. En tredje framställning ledde till att en utredning om narkotikabrott inleddes.

Anmodanden att tillhandahålla all information som Eurojust behöver för att fullgöra sina uppgifter – Artikel 6.1(a)(v)

Eurojusts förmåga att snabbt och effektivt ta emot och vidareöverföra information är oundgänglig för att framgångsrikt utreda gränsöverskridande brottslighet och är central för Eurojusts kärnverksamhet. Exempel på ärenden som registrerats under Artikel 6 är bland annat tre framställningar om informationsutbyte. I en lettisk undersökning om korruption anmodade det spanska kontoret nationella rättsliga myndigheter att identifiera relevant nationell åklagare för att utbyta information och säkerställa samordning. Ett annat ärende mellan Rumänien och Italien rörde anklagelser om förfälskning av pengar och betalningsmedel. En tredje framställning vidarebefordrades av det italienska kontoret till nationella myndig-

heter i ett bedrägeriärende som initierats av Österrike.

Anmodanden att vidta andra berättigade åtgärder för utredning eller åtal – Artikel 6(a)(vii)

Enligt denna bestämmelse anmodade Eurojust italienska myndigheter att överväga en interimistisk utlämningsåtgärd i ett ärende rörande piratkopierade produkter och organiserad brottslighet.

1.2.5 Konventioner om ömsesidig rättslig hjälp

2000 års Konvention om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål med tillhörande protokoll från 2001, och 1959 års konvention om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål med tillhörande protokoll (MLA-konventionerna), förblir de viktigaste juridiska grundstenarna för det rättsliga samarbetet inom EU. Det allmänna omdömet om deras tillämpning är positivt. Trots detta har fortsatta svårigheter identifierats. Inte alla medlemsstater har im-

plementerat 2000 års MLA-konvention; detta kan skapa problem vid användningen av sådana viktiga verktyg för det rättsliga samarbetet som videokonferenser och JIT. Ytterligare problem vid tillämpningen av konventionerna uppkommer på grund av avsaknaden av tidsfrister för verkställighet och bristande rapportering om framställningarnas behandling. Eurojust har ofta ombetts att medverka för att lösa detta slags problem.

En viktig preliminär åtgärd av Eurojust är att ta informella kontakter med anmodande och anmodade myndigheter för att finslipa en framställning innan den framställs formellt, vilket i hög grad ökar sannolikheten för en snabb verkställighet.

1.2.6 Frågor rörande bevisningsinsamling och tillåtlighet

Eurojust har utvecklat expertkunskaper för hantering av en återkommande fråga vid gränsöverskridande rättsligt samarbete: olika regler för tillåtlighet och framläggande av bevisning och information i

Lösning av behörighetskonflikter och användning av JIT var nyckelfaktorer i ett av Eurojusts mest komplicerade narkotikaärenden, vilket ledde till ett beslag av kokain värt över 400 miljoner euro och anhållanden av 30 medlemmar i en organiserad kriminell grupp.

En organiserad kriminell grupp sände tonvis av kokain från Sydamerika till Europa och tvättade inkomsterna i många olika bankcentra. En svensk utredning, som inleddes under 2008, uppdagade ärendets internationella dimensioner, vilket påverkade andra medlemsstater som Frankrike och Spanien, liksom andra tredje länder som Colombia, USA, Schweiz, Venezuela, Israel och Andorra.

På grund av ärendets komplicerade karaktär begärdes hjälp av Eurojust. Efter ett samordningsmöte i Haag inrättades en JIT, med stöd av projektet för finansiering av JIT. Som en första framgång för denna JIT beslagtogs 1,4 ton kokain på en 15-meters segelbåt på väg till Europa, varvid Eurojust bidrog med expertrådgivning om rättsreglerna för maritima ingripanden. Det rättsliga ramverket för JIT möjliggjorde ett snabbt informationsutbyte

utan långdragna MLA-förfaranden; detta visade sig vara en av nyckelfaktorerna för den operativa framgången i ärendet (hjälp lämnades även av Nederländerna, Malta, Storbritannien, Estland, Cypern och Tyskland).

Utredningen pågick under tre år och stöddes av 13 samordningsmöten hos Eurojust, många med bistånd av Europol. Mötena bidrog till att lösa praktiska frågor under utredningen och särskilt frågor förknippade med potentiella behörighetskonflikter. Avtal träffades om var åtal skulle ske och en ligaledare utvisades senare av Colombia till Sverige.

Resultatet av operationen blev att mer än 30 medlemmar av den organiserade kriminella gruppen greps runt om i världen. Tack vare intervention av spanska och svenska myndigheter kunde man, inom ramen för utredningen av penningtvätt, frysa ett antal bankkonton, och cirka 6 miljoner euro beslagtogs i fem länder, kopplat till investeringar i fastigheter, ett diskotek och andra lagliga företag samt lyxbilar och båtar. Nätverket tycks ha investerat och konsumerat åtminstone 12 miljoner euro. Det beslagtagna kokainet hade ett marknadsvärde på minst 416 miljoner euro.

de nationella rättsordningarna. Detta har visat sig på olika områden i det praktiska arbetet. Till exempel har olika regler om telefonavlyssning och hörande av vittnen återkommande skapat svårigheter

för insamling utbyte och tillåtlighet av bevisning. Liknande svårigheter har uppkommit vid användningen av videokonferenser, infiltratörer och upptagande av DNA-prov.

Praktiska problem med översättning och överföring fortsätter att hämma det rättsliga samarbetet mellan medlemsstaterna. Ett samordningsmöte där man enades om telefonavlyssning kan tjäna som exem-

pel på detta. Avlyssningen genomfördes. Emellertid var sådan bevisning enligt den nationella lagstiftningen i den ena medlemsstaten hemligstämplad, vilket hindrade att utskrifterna överfördes till den andra medlemsstaten före rättegången. Eurojust kunde intervensera för att häva hemligstämplingen av bevisningen och möjliggöra att den överfördes.

Eurojust har strävat efter att lösa sådana problem, inte bara i enskilda ärenden, utan även genom att delta i diskussionerna om en reformering av reglerna för insamling av gränsöverskridande bevisning, till exempel förslaget om en europeisk utredningsorder (EIO). Eurojusts yttrande över det föreslagna instrumentet publicerades som ett Rådsdokument den 4 mars 2011 (6814/11). För mer information hänvisas till Avsnitt 2.1.

1.2.7 Förebyggande och lösning av behörighetskonflikter

Eurojust har endast i ett fåtal ärenden använt sina formella befogenheter att före-

Ett ärende om människohandel under 2011 illustrerar hur sådana potentiella behörighetskonflikter kan övervinnas med hjälp av Eurojust. Ärendet gällde handel med romska kvinnor från Tjeckien till Storbritannien, där de tvingades prostituera sig. För att säkerställa samordningen av utredningarna inrättades en JIT. Under de möten som hölls hos Eurojust uppkom det frågor om insamlande av tillåten bevisning och om vilken rättsordning som skulle vara bäst skickad att driva ärendet, eftersom båda

länderna hade goda skäl för att väcka åtal. Eurojust underlättade en grundlig diskussion av behörighetsreglerna och tillämpliga principer för bevisnings tillåtlighet, vilket ledde till slutsatsen att en part skulle ta över huvudansvaret för ärendet. Eurojusts hjälp med att snabbt finna en lösning på behörighetsfrågan medförde att resurserna kunde fokuseras på omedelbara operativa åtgärder. När den potentiella behörighetskonflikten lösts kunde en JIT inrättas, och inom tre månader anhölls 11 ligaledare.

bygga och lösa behörighetskonflikter. I egenskap av kollegium har Eurojust utfärdat tre rekommendationer till myndigheter i medlemsstaterna i behörighetskonflikter sedan 2002; samtliga har godtagits. Emellertid är det vanligare med situationer där två eller flera medlemsstater enligt sina nationella lagar är behöriga i samma ärende. Eurojust har ofta agerat för att hjälpa till att lösa even-

tuella följdproblem utan att registrera någon formell anmodan till de inblandade medlemsstaterna.

Samordningsmöten har också visat sig vara ett praktiskt och användbart verktyg genom att möjliggöra tidiga diskussioner och överenskommelser mellan behöriga myndigheter, som bedriver parallella utredningar. På motsvarande sätt har be-

De finska myndigheterna bedrev en utredning om narkotikabrott gällande finska medborgare i Spanien. När en finsk medborgare som var bekant med de misstänkta narkotikasmugglarna försvann, anmodades de spanska myndigheterna att inleda en utredning. Detta krävde en rättslig grund i form av en begäran om MLA. Den finska medborgaren hade mördats i Spanien eftersom hon varnat de spanska myndigheterna för den narkotikaliga som hade försökt rekrytera henne. Hennes misstänkta mördare befann sig i Finland. Eurojust ombads att hjälpa till att lösa den potentiella konflikten mellan Spanien och Finland om var lagföring skulle ske. Ett samordningsmöte hölls hos Eurojust, där det efter noggrann rättslig analys beslutades att Spanien skulle överföra all bevisning, som var resultatet av de tidigare framställningarna om MLA, till Finland. De spanska myndigheterna samtyckte också till att överföra både lagföringen för mord och sin utredning av narkotikabrott till Finland så snart ett antal rättsliga krav uppfyllts. Eurojusts bistånd bidrog till att säkerställa att mördarna kunde åtalas vid samma forum både för mordet och för de relaterade narkotikabrotten.

hörighetskonflikter upptäckts och förhindrats genom överenskommelser som träffats inom ramen för JIT. Dessutom tar sig Eurojusts roll för att förhindra behörighetskonflikter ofta formen av ett främjande av ett tidigt, informellt åsiktsutbyte. Denna roll förstärks genom användningen av de skriftliga riktlinjer som ingår i Eurojusts *Riktlinjer för att fastställa "vilken rättsordning som ska väcka åtal"*

som publicerades i årsrapporten för 2003. Riktlinjerna ger en användbar introduktion till hur man ska beakta de olika faktorer som påverkar ett beslut. De tillämpas ofta av behöriga nationella myndigheter.

Eurojusts arbete visar att ett tidigt informationsutbyte mellan närbesläktade utredningar är en användbar metod för att undvika behörighetskonflikter.

1.2.8 Överförande av lagföring i brottmål

Medlemsstaterna tillämpar skilda juridiska grunder för överförande av lagföring i brottmål, vilket kan leda till juridiska problem. De instrument som oftast används för att överföra lagföring i brottmål är den Europeiska konventionen om överförande av lagföring i brottmål av 1972 och Artikel 21 i Konventionen om MLA av 1959, i förening med Artikel 6(1) sista stycket i MLA-konventionen av 2000. Vissa medlemsstater tillämpar även Artikel 21 i 2000 års FN-konvention mot transnationell organiserad brottslighet.

Eurojust underlättar informella kontakter mellan medlemsstaterna och som en del i denna process undersöker de nationella kontoren möjligheterna till ett överförande innan det framställs en officiell begäran. Att överföra en lagföring kan trots detta vara förenat med svårigheter av olika skäl. Bland annat måste den insamlade bevisningen vara tillåten i den anmodade medlemsstatens domstolar, även

om den ofta inhämtats i ett annorlunda format och enligt andra processuella regler; det måste finnas ett klart intresse från den anmodade medlemsstaten att

godta överförandet av lagföringen; vidare måste en trivial men mycket praktisk resursfråga adresseras, nämligen att hela akten måste översättas.

Italienska myndigheter utredde en organiserad kriminell grupp som var inblandad i tobaksmuggling, dokumentförfalskning och tillhandahållande av juridiskt biträde till anhållna medlemmar i gruppen. Vid en kritisk tidpunkt i utredningen blev det nödvändigt med en operativ insats inom hela EU, som bland annat omfattade samordnad verkställighet av EAW och husrannsakingar i närvaro av italiensk polis, för att den insamlade bevisningen skulle tillåtas i de följande rättegångarna. Eurojust ombads att biträda med samordning i fem andra medlemsstater (Österrike, Tyskland, Grekland, Spanien och Slovenien) cirka 40 timmar före den planerade operationen.

Ett snabbt agerande var nödvändigt för att synkronisera anhållanden enligt EAW och skydda bevisning och därigenom säkerställa att domstolen skulle ha en fullständig bild av den organiserade kriminella gruppens aktiviteter. I en mycket framgångsrik operation kunde Eurojust inom 20 timmar sammankalla inblandade myndigheter i medlemsstaterna så att EAW och framställningar om rättslig hjälp kunde utfärdas och godkännas; Eurojust säkerställde att kontakten mellan medlemsstaterna upprätthölls under hela operationen och att italiensk polis tilläts närvara vid de olika husrannsakingarna.

1.2.9 Utbyte av utdrag ur straffregister

Även om utdrag ur straffregister normalt utbyts direkt mellan medlemsstaterna har Eurojust ombetts att underlätta sådana utbyten i brådsakande ärenden. I ett ärende behövdes informationen av en nationell domstol för att möjliggöra en lämplig straffmätning för en farlig sexualförbrytare, som hade dömts flera gånger för liknande brott i en annan medlemsstat. De registerutdrag som var tillgängliga genom ordinära kanaler innehöll inte tillräckligt detaljerade och preciserade brottsrubriceringar. Genom en direktkontakt med de rättsliga myndigheterna kunde Eurojust inom några timmar inhämta den nödvändiga informationen till den dömande domstolen. Emellertid kan förseningar fortfarande uppkomma om en medlemsstat inte har en central databas för sitt straffregister, till exempel när registren förs av olika nationella myndigheter (t ex polis och rättsliga myndigheter).

Rådets rambeslut 2009/315/RIF om organisationen av medlemsstaternas ut-

Europeisk arresteringsorder

byte av uppgifter ur kriminalregister och Rådets beslut 2009/316/RIF om inrättande av ett europeiskt informationssystem för utbyte av uppgifter ur kriminalregister (ECRIS) har ännu inte implementerats av alla medlemsstater. I detta hänseende har det uppkommit svårigheter när samma gärning hänförs till olika brottstyper i medlemsstaterna. Utbyte av information kan också vara av begränsad nytta när det hänvisas till en lagbestämmelse i nationell lagstiftning utan en tydlig förklaring av brottsrekvisiten.

1.2.10 Europeisk arresteringsorder

Under 2011 registrerades 263 ärenden om EAW hos Eurojust, vilket motsvarade nästan 18% av samtliga Eurojusts ärenden. De flesta ärendena rörde framställningar om hjälp av Eurojust för att underlätta verkställighet av EAW. Det polska kontoret på Eurojust gjorde flest anmodande, följt av det franska kontoret. Det spanska kontoret anmodades oftast, följt av Storbritannien och Italien.

Kollegiet behandlade också tre mer generella frågeställningar om tillämpningen av EAW. Det första ärendet gällde insamling av information om hur medlemsstaterna i praktiken hanterar återförande av utlämnade medborgare eller invånare till den verkställande medlemsstaten (enligt Artikel 5(3) i Rådets rambeslut 2002/584/RIF om Europeisk arresteringsorder (Rambeslutet om EAW)). Det andra ärendet gällde om en EAW skulle anses ha utfärdats i syfte att väcka åtal eller för utmätande av straff när det förelåg en rätt till ny rättegång efter utlämningen. Det tredje ärendet gällde implementeringen och den praktiska tillämpningen av Rådets rambeslut 2009/299/RIF (med ändring av Rambeslutet om EAW) och dess bestämmelser om rättigheter efter fällande dom *in absentia*.

Ärenden rörande multilaterala framställningar om EAW (Artikel 16(2) i rådets rambeslut om EAW)

Enligt Artikel 16(2) i rambeslutet om EAW, kan Eurojust anmodas av den verk-

ställande rättsliga myndigheten att ge råd om vart en person ska utlämnas när personen omfattas av EAW utfärdade av två eller flera medlemsstater.

Under 2011 ombads Eurojust att ge råd i fyra ärenden enligt Artikel 16(2). I samtliga fall bidrog Eurojust till att uppnå konsensus mellan medlemsstaternas myndigheter rörande verkställigheten av EAW. I ett ärende avgav Eurojust ett motiverat råd inom 24 timmar. Rådet följdes av de nationella myndigheterna och den misstänkte kunde lagföras några dagar senare.

Eurojust hjälpte ofta redan på ett tidigt stadium (och på samordningsmöten) till med att bedöma potentiellt konkurrerande EAW och bidrog härigenom till att undvika problemet med flera framställningar om utlämning av samma person.

I juni 2011 antog Kollegiet *Riktlinjer för Eurojusts interna procedurer för att avge yttranden vid konkurrerande Europeiska arresteringsorder* i ärenden

då Eurojust anmodats att avge yttrande enligt Artikel 16(2).

Ärenden gällande överskridande av tidsfrister (Artikel 17(7) i rambeslutet om EAW)

Enligt Artikel 17(7) i rambeslutet om EAW ska en medlemsstat, om den inte klarar de tidsfrister som anges i Artikel 17, underrätta Eurojust och ange orsaken till förseningen.

Under 2011 registrerades 116 överskridanden av tidsfrister av Eurojust. Irland registrerade det största antalet underrättelser enligt Artikel 17(7). Även Spanien, Tjeckien, Sverige, Slovakien, Bulgarien och Estland sände underrättelser till Eurojust. Att endast sju medlemsstater svarat innebär inte att samtliga de övriga uppfyllt tidsfristerna för EAW. Statistik från EU visar att det förekommer fler överskridanden än vad som registreras hos Eurojust.

Framställningar om ytterligare information (som krävs för att verkställa en

EAW) var det skäl som oftast åberopades för överskridanden av tidsfrister. Behovet av översättning av relevanta handlingar, antalet framställningar till enskilda medlemsstater och begränsade resurser i verkställande stater förorsakade också förseningar av verkställigheten.

Problem vid praktisk tillämpning av EAW

I brådskande ärenden (vilka ofta uppkommer då personer som omfattas av EAW ofta är häktade), har Eurojust fortsatt att spela en nyckelroll för att underlätta informationsutbytet mellan nationella myndigheter, förtydliga verkställande rättsliga myndigheters krav och generellt underlätta en snabb verkställighet av EAW. Praktiker får en större kännedom om tillämpningen av detta instrument och många problem beskrivs som praktiska (saknad eller bristfällig översättning, saknad information etc.) snarare än rättsliga till sin karaktär. Likväl uppkom det rättsliga problem, bland annat rörande tillämpningen av specialitets- och proportionalitetsreglerna och skillnader i

I målet *Istaneek mot distriktsdomstolen i Přerov* var en brittisk domstol tvungen att avgöra om en EAW skulle anses ha utfärdats för lagföring eller för att verkställa fängelsestraff eller häkttningsbeslut, när det förelåg en rätt till ny rättegång efter utlämningen (ärendet gällde ett straff meddelat *in absentia*). De nationella myndigheterna var oeniga på denna punkt och allvarliga processuella konsekvenser (inklusive en eventuell avvisning av EAW) följde av det beslut som skulle fattas. Mot bakgrund av de skilda bedömningarna enligt dess nationella lagstiftning konsulterade den brittiska domstolen Eurojust angående lagstiftningen och praxis i andra medlems-

stater. Endast timmar efter denna förfrågan kunde Eurojust informera om hur nationella domstolar i andra medlemsstater skulle agera i motsvarande situation. Det tjeckiska kontoret informerade också om under vilka omständigheter en person som dömts *in absentia* kunde begära ny rättegång och, i vidare mening, om beslutet av den tjeckiska domstolen i det aktuella fallet kunde anses som slutligt. Eurojusts medverkan garanterade att material om generell praxis i andra rättsordningar inom EU och om specifik praxis i en enskild medlemsstat snabbt och effektivt kunde tillhandahållas för beaktande av en nationell domstol.

brotsdefinitioner. Till exempel definieras momsbedrägerier inte i alla medlemsstater som ett brott som påverkar EU:s ekonomiska intressen. Denna skillnad kan leda till förseningar, eftersom det kan bli nödvändigt att styrka dubbel straffbarhet

i vissa medlemsstater, enligt Artikel 2.2 i rambeslutet om EAW.

Som exempel på både praktiska och rättsliga svårigheter identifierades följande frågor av Eurojust:

- Otillräcklig information i beskrivningarna av fakta eller brott i EAW.
- Avsaknad av information om det straff för vilket EAW utfärdats.
- Avsaknad av korrekt information om hur länge en person suttit häktad i den verkställande staten före utlämningen, och därmed sammanhängande osäkerhet om återstående strafftid som ska avtjänas i den utfärdande staten.
- Domar *in absentia* och olika regler om rätt till ny rättegång; bristande implementering i några medlemsstater av Rådets rambeslut 2009/299/RIF med ändring av rambeslutet om EAW avseende rätten till ny rättegång.
- Underlåtenhet att i rätt tid meddela att EAW återkallats, särskilt när den eftersökta personen anhållits.
- Ärenden då inget skäl angivits för bristande verkställighet av EAW, även efter det att den eftersökta frigivits.

- Ekonomiska och andra förluster för den utfärdande staten när en person som begärts utlämnad har frigivits mot borgen men inte infinner sig vid kallelse; eller, vid häktning, om fel person utlämnas av den verkställande staten.
- Vägrad interimistisk utlämning, vilket allvarligt kan skada utredningen i den utfärdande staten.
- Användning av olika kanaler för överföring av EAW utan meddelande att den sänds genom viss kanal.
- Förseningar i att lämna medgivande till åtal för ytterligare (nyupptäckta) brott (specialitetsregeln i Artikel 27 i rambeslutet om EAW).

Eurojust hade ofta stor nytta av sitt samarbete med SIRENE-kontoren (Supplementary Information REquested at the National Entries). SIRENE-kontor finns i alla Schengenländer och har till huvuduppgift att utbyta detaljerad information om varningar mellan medlemsstater-

Den registrerade ägaren till ett större spanskt holdingbolag, med intressen i många olika branscher (bland annat bensin, gas, lantbruk, fastigheter och livsmedel), utreddes tillsammans med åtta andra personer i Spanien och Belgien för skattebedrägeri, penningtvätt och deltagande i en kriminell organisation. Advokater från en välkänd advokatbyrå åtalades för att ha byggt upp ett nätverk av bolag och finansiella transaktioner i Panama, Nederländska Antillerna och Schweiz för att dölja vem som ägde

tillgångarna. Den huvudmisstänkte misstänks ha undanhållit uppskattningsvis 2 miljarder euro från beskattning. Eurojust anordnade två samordningsmöten med nationella myndigheter från Spanien, Belgien och Storbritannien. På mötet enades man om en strategi för åtal och om vilka rättsliga åtgärder som skulle vidtas i detta komplicerade ärende. Hittills har egendom värderad till 112 miljoner euro beslagtogs i Belgien och egendom värd 10 miljoner euro beslagtogs i Storbritannien.

na. SIRENE-kontor spelade en viktig roll för den praktiska verkställigheten av EAW.

1.2.11 Beslut om frysning

Det finns få exempel bland Eurojusts ärenden på användning av Rådets rambeslut 2003/577/RIF om verkställighet i EU av frysning av egendom eller bevismaterial. Även om många medlemsstater har överfört bestämmelserna till sin egen

lagstiftning, fortsätter de rättsliga myndigheterna att använda traditionella former av MLA för framställningar om verkställighet av beslut om frysning.

Den här situationen har kanske uppkommit på grund av att frysningsbeslut enligt rambeslutet betraktas som komplicerat och att mallen för sådana beslut i rambeslutet inte är användarvänlig. Många praktiker anser också att ett frysnings-

Narkotikasmuggling - kontrollerad leverans

beslut har en begränsad räckvidd och konstaterar därför att ett snabbare och enklare alternativ är att inkludera alla framställningar i ett ärende, till exempel husrannsakan, telefonavlyssning eller kvarstad, i en enda framställning om internationell rättslig hjälp enligt MLA-konventionerna av 1959 och 2000. Ett mer grundläggande problem är svårigheten att utfärda ett frysningsbeslut när det

under en husrannsakan upptäcks nytt bevismaterial som inte tidigare var känt av de utfärdande myndigheterna.

Enligt Eurojusts erfarenhet är det sannolikare att praktikerna väljer att använda ett frysningsbeslut om den verkställande staten agerar direkt vid mottagandet. Här erbjuder Eurojust en användbar lösning genom att ge nationella myndigheter råd om den prioritet som verkställigheten av ett frysningsbeslut ges enligt praxis i olika medlemsstater. Det har inrapporterats att information om bankkonton med anknytning till en misstänkt snabbare kan erhållas i länder där det finns centrala bankregister, vilket möjliggör en snabbare verkställighet av frysningsbeslut.

1.2.12 Förverkande och återvinning av egendom

En medlemsstat kan råka ut för förseningar och andra hinder vid återvinning av egendom från en annan medlemsstat. Samarbetsproblem kan uppstå på grund av skillnader mellan medlemssta-

ternas materiella och processuella regler om förverkande. Ett fåtal medlemsstater tillåter förverkande av brottsrelaterad egendom även om någon dom i brottmål inte avkunnats (non-conviction-based (NCB)). Det har uppenbara konsekvenser för den gränsöverskridande verkställigheten om en medlemsstat som använder NCB-förverkande söker verkställighet i en medlemsstat som inte gör det. I praktiken uppkommer svårigheter på grund av att vissa medlemsstater saknar ett centralt fastighetsregister, vilket skulle möjliggöra en snabbare och enklare kontroll av fastigheter som ägs av misstänkta, men även på grund av svårigheter att enas om fördelningen av förverkad egendom.

Under 2011 stödde Eurojust fortsatt de nationella myndigheternas ansträngningar att förverka och återvinna vinster som härrörde från brott och att lösa några av de problem som anges ovan. Kontanter och egendom (t ex fastigheter och lyxvaror) för betydande belopp har under 2011 förverkats i ärenden som är registrerade hos Eurojust.

1.2.13 Kontrollerade leveranser

Eurojust fortsatte att medverka vid verkställighet av gränsöverskridande kontrollerade leveranser under 2011. Enligt Artiklarna 9c och 9d i Eurojustbeslutet kan de nationella medlemmarna vid Eurojust i egenskap av behöriga nationella myndigheter i sina medlemsstater ges befogenhet att godkänna och samordna kontrollerade leveranser.

Kontrollerade leveranser är en särskilt effektiv utredningsteknik i ärenden om narkotikabrott. De erbjuder en möjlighet att lagföra ledarna för de organiserade kriminella grupperna och inte bara kurirerna. Stora skillnader kvarstår mellan medlemsstaternas lagstiftning och praxis för kontrollerade leveranser, vilket kan skapa problem i det internationella samarbetet både på polisiär och på rättslig nivå.

Ett snabbt agerande krävs alltid vid kontrollerade leveranser eftersom varje försening kan äventyra effekten av hela operationen. Praktiska svårigheter kan

Flera medlemsstater i Centraleuropa utredde en organiserad kriminell grupp som försåg medlemmar i Turkiet med ättikssyraanhydrid, en nödvändig råvara för framställning av heroin. (Omkring 400-600 kg heroin kan framställas ur ett ton ättikssyraanhydrid). Utredningen hade klarlagt att det handlade om mer än 30 ton av råvaran. Det framställda heroinet distribuerades sedan för försäljning inom EU. Tidigare försök att organisera en kontrollerad leverans av råvaran i Turkiet hade misslyckats.

När de slovakiska myndigheterna erhöll information om nya planer på en leverans av 10 ton ättikssyraanhydrid till Turkiet och en returleverans av 300 kg heroin via Italien, Bulgarien, Rumänien, Ungern, Slovakien och Österrike, kontaktade de Eurojust, så att en gränsöverskridande kontrollerad leverans under rättsligt överinseende skulle kunna anordnas. Eurojust involverade Europol för att genomföra korsanalyser av underrättelsematerial, vilket ledde till att kopplingar kunde påvisas till utredningar i andra länder. I november 2011 samlades alla inblandade länder (inklusive Turkiet) på ett samordningsmöte hos Eurojust för att enas om en handlingsplan. Den kontrollerade leveransen av ättikssyraanhydrid genom medlemsstaterna genomfördes som planerat, men väl i Turkiet beslagtogs sändningen och den oskyldige lastbilschauffören anhölls, tvärtemot vad som avtalats på samordningsmötet. Eurojust spelade en avgörande och aktiv roll för frigivningen av lastbilschauffören. Även om operationen inte kunde fullföljas i Turkiet anhölls åtta ligaledare i EU och sammanlagt 32 ton ättikssyraanhydrid beslagtogs, tillsammans med narkotika, olagliga vapen och falska dokument.

uppkomma med att identifiera vilka myndigheter som ska godkänna användningen av kontrollerade leveranser. I vissa medlemsstater krävs det godkännande av domstol för kontrollerade leveranser, medan det i andra räcker med godkän-

nande från polisen. Att identifiera behörig myndighet i en medlemsstat kan således vara problematiskt. I ett försök att lösa problemet föreslogs det på Eurojusts seminarium om narkotikabrott i oktober 2011 att det skulle inrättas centrala kon-

taktpunkter i varje medlemsstat (eventuellt på rättslig nivå), för att godkänna kontrollerade leveranser.

Eurojust har medverkat till lösningen av sådana problem, både generellt och specifikt med problem rörande tillåtligheten för viss bevisning. Ett korrekt godkännande för själva leveransen kan direkt påverka bevisningens tillåtlighet, liksom proportionaliteten i de inkräktande metoder som används för övervakning och liknande frågor. Problem rörande utbyte av narkotikan innan en kontrollerad leverans genomförs uppkommer också. Lagstiftningen i några medlemsstater tillåter ett sådant utbyte, medan lagstiftningen i andra stater inte gör det. Kontrollerade leveranser som berör tredje land är särskilt svåra att organisera och Eurojust har hjälpt praktiker i medlemsstaterna med sina erfarenheter från gränsöverskridande operationer utanför EU.

Under 2011 hjälpte Eurojust ofta till med att förtydliga de rättsliga kraven för kontrollerade leveranser i specifika medlems-

stater. I ett ärende kunde den kontrollerade leveransen inte genomföras eftersom framställningen inte innehöll den information som krävdes enligt den nationella lagstiftningen i det anmodade landet. För att undvika sådana svårigheter kan det vara praktiskt för medlemsstaterna att hänskjuta ärenden till Eurojust, så att framställningar om kontrollerade leveranser kan formuleras för att möta de specifika rättsliga kraven i varje medlemsstat som leveransen ska passera.

1.3 Rättsligt samarbete inom prioriterade brottsområden

1.3.1 Terrorism

27 ärenden gällande terrorism, inklusive ärenden om finansiering av terrorism, registrerades hos Eurojust under 2011, och kampen mot terrorism var fortsatt prioriterad i det operativa arbetet. Antalet ärenden gällande terrorism under 2011 var jämförbart med antalet ärenden under 2010 (28). Ett samordningsmöte hölls i ett ärende om terrorism (med deltagan-

de av Europol). En JIT inrättades för att stöda en transnationell utredning och en annan JIT, som inrättats föregående år, arbetade vidare.

På basis av information som mottagits från Eurojusts nationella korrespondenter i frågor om terrorism, enligt Rådets beslut 2005/671/RIF av den 20 september 2005, och information från öppna källor, utgav Eurojust tre upplagor av sin Terrorism Convictions Monitor under 2011. TCM behandlar ärenden av generell intresse för EU i frågor om terrorism och goda arbetsmetoder genom att göra rättsliga analyser av ärenden, och sprida information om utvecklingen av lagstiftningen på området.

Genom sin grupp för anti-terrorism anordnar Eurojust taktiska och strategiska möten som samlar ledande domare och experter på lagstiftningen om terrorism för att utbyta kunskaper, i syfte att hjälpa EU:s beslutsfattare att förbättra samordningen mot terrorism. Ett taktiskt möte om "Våldsam enfrågextremism/terro-

rism” ägde rum i april 2011. I juli hölls det årliga strategiska mötet för samtliga Eurojusts nationella korrespondenter i frågor om terrorism. Mötet granskade resultaten av en enkät från EU:s rättsliga myndigheter om islamiska extremisters Internetanvändning och arbetade med ärendeanalyser.

Eurojust bidrog till årsrapporten för EU:s samordnare för kampen mot terrorism; i en studie initierad av Europaparlamentet om *Uppskattade kostnader för antiterrorism-åtgärder i EU*; samt i Europols

Terrorism Situation and Trend Report 2011 (TE-SAT). Eurojust gavs observatörsstatus i Europarådets expertkommitté för terrorismfrågor (CODEXTER).

1.3.2 Narkotikabrott

Under 2011 registrerades 242 ärenden gällande narkotikabrott, vilket gjorde narkotikabrott till den vanligaste brottsypen hos Eurojust, med 16,8% av det totala antalet ärenden. Antalet ärenden minskade något jämfört med 2010 (254), medan antalet samordningsmöten i nar-

I augusti 2010, stoppade fransk polis en lastbil som innehöll mer än 2 000 kg cannabis. Kopplingar till Belgien, Nederländerna, Litauen och Estland konstaterades och Eurojust ombads att hjälpa till. Tre samordningsmöten hölls hos Eurojust med deltagande av Europol för att främja ett informationsutbyte med sikte på hela det kriminella nätverket. Informationsutbytet avslöjade att en hol-

ländsk organiserad kriminell grupp var inblandad och att en JIT borde inrättas. Detta skedde i februari 2011 och denna JIT erhöll finansiering från Eurojust till stöd för sin operativa verksamhet. I maj 2011 gjordes flera anhållanden i Belgien och Frankrike och husrannsakingar verkställdes i Nederländerna vilket framgångsrikt stoppade den kriminella gruppen.

Besök av Myria Vassiliadou, EU:s samordnare för bekämpning av människohandel (Europeiska kommissionen)

kotikaärenden ökade från 39 (2010) till 50 (2011). Sju JIT i ärenden om narkotikabrott inrättades under 2011, jämfört med endast tre under 2010.

Tillsammans med det Polska ordförandeskapet för Europeiska unionen, anordnade Eurojust ett strategiskt seminarium i

En kriminell organisation, vars ledare huvudsakligen var vietnameser, försåg illegala invandrare med falska dokument och smugglade dem via Östeuropa till Europeiska unionen. En lierad grupp av Irakiska kurder smugglade immigranter via Belgien och Frankrike vidare till Storbritannien för mellan 2.000 och 3.000 euro per person. För att påskynda ärendet, vilket hade förgreningar över hela Europeiska unionen och kopplingar till tredje land, anmodades Eurojust att hjälpa till av en fransk undersökningsdomare i Lille.

Eurojust anordnade ett samordningsmöte med alla berörda myndigheter. På mötet fastställdes en dag

för att genomföra ett samordnat tillslag mot den organiserade kriminella gruppen. Eurojust skulle fungera som samordningscentral, och det beslutades var åtal skulle väckas. Med stöd och samordning av Eurojust och Europol, inledde polis och undersökningsdomare aktioner i Frankrike, Storbritannien, Tjeckien, Tyskland och Ungern. Eurojust bistod med rådgivning om omedelbart utfärdande och verkställighet av framställningar om rättslig hjälp och arresteringsorder; 30 misstänkta ligaledare anhölls; EAW och husrannsakingar verkställdes; även om detta inte var utredningens huvudsyfte, upptäcktes också en stor inomhusodling av cannabis och framställningen stoppades.

Krakow i oktober 2011, inom ramen för ett projekt som syftar till att ytterligare utveckla Eurojust arbete i narkotikaärenden. I projektet har man analyserat och utvärderat data och resultat från Eurojust samordningsmöten om narkotikaärenden mellan den 1 september 2008 och den 31 augusti 2010 för att identifiera de huvudsakliga utmaningarna och lösningarna.

Projektets slutrapport inklusive diskussionerna på Krakowseminariet och en analys av enskilda ärenden kommer att bli tillgänglig under 2012.

Eurojust är nu associerat till samtliga Europols Analys filer (AWF) som behandlar narkotikabrott (AWF Heroin och AWF Cannabis under 2011). Eurojust medver-

kade också vid formuleringen av den europeiska pakten mot syntetiska droger och i Kommissionens seminarier om en revidering av EU:s lagstiftning om narkotikabrott. Vidare stärkte Eurojust sitt samarbete med Europeiska centret för övervakning av droger och drogberoende (EMCDDA) (ömsesidiga besök ägde rum under 2011); och gav fortsatt stöd till CEPOL:s kurser.

1.3.3 Människohandel

Under 2011 registrerades 79 ärenden gällande THB, varav de flesta handlade om människohandel för sexuell exploatering. Trots att en liten minskning i antalet ärenden kan noteras under året jämfört med 2010 (87 ärenden) fördubblades nästan antalet samordningsmöten på detta område, från 13 under 2010 till 24 under 2011. Totalt inrättades sex JIT för att behandla ärenden om THB under 2011.

Under det Polska ordförandeskapets överinseende, deltog Eurojust och andra organ inom RIF (CEPOL, European Asylum

Support Office, Europeiska jämställdhetsinstitutet, Europol, Byrån för grundläggande rättigheter (FRA) och Frontex), den 18 oktober 2011 i EU:s femte anti-traffickingdag med EU:s samordnare för bekämpning av människohandel. Mötet omfattade en debatt mellan cheferna för RIF-myndigheterna, ett gemensamt uttalande som undertecknades av Eurojust och andra organ, samt tre workshops. Eurojust och Europol delade ordförandeskapet för en workshop om utredning och lagföring för THB.

Vissa anser att THB inte i tillräckligt hög grad utreds och åtalas och att offren behandlas som brottslingar, skyldiga till prostitution eller illegal invandring. För att undersöka läget har Eurojusts grupp för trafficking och relaterade brott initierat ett strategiskt projekt, *Eurojust action against trafficking in human beings*, vars målsättning är att identifiera eventuella rättsliga och praktiska hinder mot åtal för THB i Europeiska unionen och tillhandahålla lösningar. Projektet kommer att avslutas under 2012.

1.3.4 Bedrägeri

218 bedrägeriärenden registrerades under 2011, en ökning med 204 jämfört med 2010. "Bedrägeri" omfattar flera brott, bland annat skattebedrägeri, data-bedrägeri, Nigeriabrev, förskingring från företag och momsbedrägeri. Antalet samordningsmöten i bedrägeriärenden ökade från 17 under 2010 till 58 under 2011. Fyra JIT inrättades under 2011 för att underlätta utredningar i bedrägeriärenden.

Inom den generella kategorin bedrägeri var momsbedrägerier vanligast; 24 samordningsmöten under 2011 behandlade detta brott, vilket möjligen speglar brottets inverkan på medlemsstaternas intäkter.

Under 2011 slutförde Eurojusts grupp för finansiella och ekonomiska brott det strategiska projektet för att förbättra informationsutbyte och MLA mellan medlemsstaternas rättsliga myndigheter vid momsbedrägerier. Ett strategiskt semi-

Styrelseledamöterna i ett holländskt bolag misstänktes för inblandning i ett stort Ponzi-bedrägeri. 800 investerare lurades att köpa falska investeringsprodukter för totalt 200 miljoner euro. Investerarna rekryterades genom TV-reklam, det holländska TV-programmet "Business Class" och på "Miljonärsutställningar". Det holländska bolaget hade försäljningskontor över hela Europa. Eftersom bedrägeriet var internationellt (minst fyra medlemsstater och fyra länder utanför EU var inblandade) ombads Eurojust att hjälpa till. Efter ett samordningsmöte hos Eurojust beslutades att anordna en samordningscentral i Haag.

Den 27 september 2011 genomförde rättsliga myndigheter och polis i åtta länder en gemensam operation. I Nederländerna genomfördes husrannsakingar i sex privatbostäder, fem företagslokaler och på ett advokatkontor. I Schweiz genomfördes husrannsakan i en privatbostad och två företagslokaler. Parallellt genomfördes husrannsakingar i Belgien, Spanien, Turkiet, USA och Dubai. Eurojust samordnade husrannsakingar och anhållanden i realtid från samordningscentralen. Till följd av operationen kunde egendom i form av fastigheter, bilar och betydande penningbelopp tas i beslag i flera länder.

Anklagelser om korruption hade framställts mot fyra medlemmar av Europaparlamentet (MEP) efter en utredning av en tidning. Europaparlamentet (EP) hade vägrat att ge OLAF rätt att inleda en administrativ undersökning i ärendet utan ett beslut från nationella rättsliga myndigheter, och vägrat att låta bedrägeriutredarna företa en husrannsakan på de misstänkta ledamöternas kontor. De behöriga myndigheterna i de inblandade medlemsstaterna inledde utredningar och ärendet hänvisades till Eurojust för hjälp. På Eurojusts förslag begärde den österrikis-

ka rättsliga myndigheten expertstöd från OLAF, särskilt vid husrannsakan i EP:s lokaler. Med biträde av OLAF och Eurojust genomsöktes inom kort EP:s lokaler av franska och belgiska myndigheter i enlighet med framställningen från den österrikiska rättsliga myndigheten. Ett samordningsmöte med Österrike, Rumänien, Slovenien, Belgien och Frankrike anordnades med stöd av OLAF och Eurojust. OLAF medverkade i en framgångsrik och snabb husrannsakan i EP:s lokaler enligt framställningen från de nationella myndigheterna. Ärendet pågår fortfarande.

narium hölls den 28 mars, med deltagande av praktiker från samtliga medlemsstater och Europol, i syfte att identifiera hinder mot utredning och åtal av momsbedrägerier, särskilt så kallade karusellbedrägerier. Flera rekommendationer utfärdades, bland annat rörande: ett närmande av medlemsstaternas definitioner, sanktioner och tidsfrister för momsbedrägerier; nödvändigheten av att samtliga medlemsstater har på plats ett rättsligt ramverk för utredning och åtal av gräns-

överskridande momsbedrägerier, oavsett var brottet begås och förlusten uppkom; samt rörande behovet av att ett gränsöverskridande polisiärt och rättsligt samarbete inleds så tidigt som möjligt med stöd av Eurojust och Europol.

1.3.5 Korruption

26 korruptionsärenden registrerades under 2011, vilket var en minskning från 2010 (31). I linje med den växande betydelsen

av Eurojusts samordningsarbete, ökade antalet samordningsmöten avsevärt, från 11 under 2010 till 19 under 2011.

En JIT om korruption som tidigare inrättats av Eurojust bar frukt under 2011. Ett företag i en medlemsstat betalade ut ett förlikningsbelopp motsvarande omkring 3 miljoner euro i ett gränsöverskridande korruptionsärende med globala förgreningar.

1.3.6 Databrott

24 ärenden registrerades under 2011, jämfört med 32 under 2010. I motsats härtill skedde en markant ökning i antalet samordningsmöten rörande databrott, som ökade från 1 under 2010 till 10 under 2011. Eurojust deltog i två JIT under rapportperioden.

Termen "databrott" omfattar två typer av brottslig aktivitet: användning av Internet för att begå "traditionella" brott som bedrägeri, förfalskning, publicering av material om sexuella övergrepp etc., eller an-

vändning av elektroniska hjälpmedel för att störa eller slå ut informationssystem. Eurojust har deltagit i bekämpningen av båda dessa typer av databrott. Eurojust har också deltagit i olika initiativ för att möta detta hot på EU-nivå. Eurojust deltog fortsatt i European Cybercrime Platform, vilken inkluderar Internet Crime Reporting Online System (I-CROS) och Europols AWF CYBORG. Eurojust bidrog även med expertis till de pågående diskussionerna om etablering av ett Europeiskt centrum för databrott.

Hackare attackerade de nationella registren för handel med utsläppsrätter i Tjeckien, Österrike, Tyskland, Grekland, Rumänien, Frankrike och Storbritannien. Omkring 1 175 000 utsläppsrätter (värda omkring 18 miljoner euro) stals från det tjeckiska registret för handel med el- och utsläppsrätter och överfördes till konton i flera europeiska länder. Många spårades till Tyskland, Estland och Storbritannien.

Modus operandi för dessa attacker i de sju medlemsstaterna var nästan identiska och gärningsmännen använde likartade och sofistikerade metoder. Det fanns starka skäl att misstänka att attackerna

hade kopplingar till varandra. För utredningen av ärendet behövde den tjeckiske åklagaren information från andra medlemstater och bad Eurojust att samordna och medverka i det rättsliga samarbetet. Eurojust övervakade och medverkade (tillsammans med det Europeiska rättsliga nätverket (EJN) vid verkställigheten av framställningar om rättslig hjälp till Tyskland, Estland och Storbritannien, så att de stulna utsläppsrätterna delvis kunde beslagtas och återlämnas till brottsoffren. I takt med att det internationella samarbetet ökat i ärendet har utredningen utvidgats till också omfatta phishing och hacking, och Eurojust kommer att fortsätta sitt arbete för att föra utredningen framåt.

1.3.7 Penningtvätt

122 ärenden om penningtvätt registrerades under 2011, jämfört med 146 under 2010. I absoluta tal var penningtvätt den fjärde vanligaste brottstypen (efter narkotikabrott, bedrägeri och THB). Siffran är inte förvånande, givet att organiserade kriminella grupper både har behov av att legalisera vinsterna från

brottslig verksamhet och att finansiera framtida brottsföretag. Organiserade kriminella grupper sänder ofta pengar över gränserna för att uppnå dessa syften. Antalet samordningsmöten under 2011 var 27 (jämfört med 30 under 2010). Två specifika JIT inrättades under 2011, men penningtvätt behandlades även i två andra JIT tillsammans med narkotikabrott.

Italienska medborgare bosatta i Tyskland utreddes för momsbedrägerier och penningtvätt i samband med en omfattande bilhandel. När tyska åklagare kontaktade sina motsvarigheter i Italien uppkom ett rättsligt problem med verkställigheten, vilket hänsköts till Eurojust för bedömning. Efter en analys av problemet fastställde Eurojust att de italienska rättsliga myndigheterna borde överväga att inleda en parallell utredning. Eurojust anordnade sedan ett samordningsmöte, där man enades dels om hur ärendet skulle hanteras och dels om en

dag för samfälliga aktioner, organiserade genom en samordningscentral hos Eurojust.

Samordningscentralen möjliggjorde ett utbyte av information och bevismaterial i realtid mellan polis och rättsliga myndigheter i de inblandade medlemsstaterna och en omedelbar analys av alla insamlade data. Till följd av den samtidiga operationen anhölls den huvudmisstänkte i Tyskland och åtalades för penningtvätt. Vidare genomfördes ett stort antal husrannsakingar i de båda

medlemsstaterna (5 i Tyskland och 20 i Italien) i de huvudmisstänkta bostäder och i kontorslokaler som tillhörde de bolag som var inblandade i den olagliga verksamheten. Skriftlig bevisning, åtskilliga datorer och omkring 300.000 euro i kontanter beslagtogs, och ett tyskt bakkonto frystes. Eurojust var en katalysator för den gemensamma operationens framgång och Eurojust kommer att följa utvecklingen i de två parallella utredningarna för att säkerställa bästa möjliga resultat på rättslig nivå.

De bulgariska myndigheterna begärde Eurojusts hjälp i ett ärende rörande organiserad kriminell aktivitet i form av identitetsbedrägerier, skimming och förfalskning av euro. Ligatedaren var en person med dubbelt medborgarskap (Bulgarien och FYROM), nu bosatt i Spanien. Efter kontakt med de bulgariska myndigheterna medverkade Eurojust vid inrättan-

det av en JIT med representanter för bulgariska och spanska myndigheter, Eurojust och Europol.

Efter ett JIT-möte i april 2011 kunde myndigheterna fastställa att den misstänkte även utreddes av tyska myndigheter. Eurojust involverade snabbt sitt tyska kontor, som kontaktade

sina nationella motsvarigheter. Följden blev att de tyska myndigheterna senare anhöll bulgariska medborgare och medborgare i länder utanför EU, som innehade nästan 300.000 i förfalskade euro. Eurojusts inblandning och samordning mellan de nationella åklagarmyndigheterna bidrog till att den bulgariska förundersökningen framgångsrikt kunde avslutas.

Penningtvättens horisontala karaktär har betonats av Organised Crime Threat Assessment (OCTA) 2009 och Russian

Organised Crime Threat Assessment (ROCTA) 2008, och penningtvätt identifierades senare av Europeiska unionens

Råd som en av EU:s prioriteter i bekämpningen av organiserad brottslighet under 2010-2011.

I maj 2009 bordades det holländska fartyget *Marathon* av pirater i Adenbukten. De holländska myndigheterna övervägde två handlingsalternativ: (1) en militär intervention mot piraterna, eller (2) förhandlingar med piraterna, som hade begärt en lösensumma på miljontals amerikanska dollar. Fartygets ägare beslutade sig för att förhandla om fartygets frisläppande mot betalning av en lösensumma. Lösensumman betalades. Trots att en besättningsman dog gjordes inga anhänganden. Den holländske skeppsredaren anmälde attacken till de holländska myndigheterna som utpressning, vilket gav behörighet för Nederländerna att utreda brottet. Utredningen ledde till att flera av piraterna kunde identifieras och bindas till andra ärenden, som var under utredning i Tyskland och Belgien.

Vartefter ärendet utvecklades hölls flera samordningsmöten och operativ in-

formation utbyttes, såsom *modus operandi*, namn på misstänkta, etc. Viktigt var att Eurojust tillhandahöll ett forum där åklagare som arbetade med sjöröveri kunde utbyta erfarenheter om de rättsliga problem och bevisproblem som kan uppkomma på grund av frågor om territoriell behörighet, situationen ombord, aspekter på anhållanden och utlämningar, häktningssmöjligheter, bevishämtning, hörande av vittnen, identifiering av misstänkta, fastställanden eller antaganden om ålder (vilken kan påverka forum, misstänkta piraters rättsliga status), etc. Betydelsen av ett partnerskap med andra intressenter som marina stridskrafter, försäkringsbolag, hamnmyndigheter etc. utreddes, liksom olika utredningsverktyg för att spåra de ekonomiska vinsterna från sjöröveriet. Mot bakgrund av de gemensamma mål som identifierades på mötena hos Eurojust inrättades en JIT mellan Nederländerna och Tyskland i november 2011.

1.3.8 Annan organiserad brottslighet

197 ärenden registrerades under kategorin "annan organiserad brottslighet" jämfört med 233 under föregående år. Antalet samordningsmöten ökade markant, från 13 under 2010 till 56 under 2011. Sex JIT inrättades med sikte på organiserade kriminella grupper.

Statistiken inom denna kategori måste läsas med särskild omsorg. "Annan organiserad brottslighet" är uppenbart en restkategori, som används när andra beteckningar för organiserad brottslighet, som till exempel narkotikabrott, THB eller penningtvätt, inte är adekvata.

I detta sammanhang har Eurojust arbetat på att förbättra registreringen av organiserad brottslighet. I Rådets slutsatser om Eurojusts årsrapport för 2010, stödde Rådet "Eurojusts ansträngningar att förbättra sina statistiska verktyg för att kunna ge Rådet mer detaljerade uppgifter om brott som karaktäriseras av detta fenomen". Detta arbete fortsatte under 2011,

Eurojusts kontaktpunkt för skydd av barn – brott mot barn

33 ärenden om brott mot barn registrerades under denna definition under 2011, inklusive två från Norge. Sedan 2004 har Eurojust registrerat sammanlagt 169 ärenden gällande brott mot barn, varav sex ärenden registrerades av Norge. De vanligaste typerna av brott mot barn är sexuellt utnyttjande, inklusive våldtäkt och sexuell exploatering, bilder av sexuella övergrepp mot barn (barnpornografi) och THB.

Under 2011 förstärkte Eurojusts kontaktpunkt för skydd av barn samarbetet med Europeiska finansiella koalitionen mot sexuellt utnyttjande av barn online (EFC). EFC etablerades 2009 för att bekämpa kommersiell distribution på Internet av bilder på sexuella övergrepp mot barn. Under 2011 skapades en ny struktur för EFC med ett starkare fokus på polisiär och rättslig uppföljning av EFC:s arbete.

På basis av operativa framgångar som Operation Lost Boy, där en pedofilring nystades upp och mer än 70 barn inom EU räddades från sexuella övergrepp, byggde Eurojust upp kontakter med det amerikanska justitiedepartementets Child Exploitation & Obscenity Section och andra amerikanska myndigheter och NGO:s.

Eurojust anordnade ett taktiskt möte om resande barnsexförbrytare med fokus på sexturism, där sexuella övergrepp på barn äger rum i en stat utanför EU (ofta i ett utvecklingsland) och där lagföring ska ske i gärningsmannens medlemsstat. Mötet undersökte de praktiska hinder som medlemsstaternas rättsliga myndigheter ställs inför i sådana ärenden (särskilt om det saknas samarbetsavtal med det tredje landet); och Eurojusts roll att medverka till att lösa de problem som är förknippade med inhämtning och tillåtlighet - av bevisning samt identifiering och skydd av vittnen. Deltagarna underströk betydelsen av Eurojusts nätverk av kontakter i länder utanför EU och samarbetet med lokala NGO.

särskilt genom publiceringen en ny lista över brott i diariesystemet (CMS) anpassad till Eurojusts behov och godkänd av Kollegiet.

Oavsett svårigheterna att klassificera registreringen av "annan organiserad brottslighet" står det helt klart att organiserad brottslighet i sig förblir en av de högst pri-

oriterade brottstyperna som hanteras av Eurojust, och speglar att bekämpning av specifika organiserade kriminella grupper är en av EU:s prioriteringar på detta område.

1.4 Gemensamma utredningsgrupper

Under 2011 inrättades 33 nya JIT med hjälp av Eurojust. Åklagare, domare och poliser från Eurojust deltog i 29 av dessa JIT i enlighet med Artikel 9f i Eurojustbeslutet. Två stater utanför EU deltog i en multilateral JIT med stöd av Eurojust. Det stadigt ökande antalet JIT som inrättas med stöd och deltagande av Eurojust visar att nationella myndigheter fått en större kännedom om detta instrument och i ökad utsträckning är beredda att använda det i sitt operativa arbete.

Ökningen i antalet JIT antyder också att praktiker inom polis och rättsväsende använder Eurojust som en referenspunkt för när det är lämpligt att inrätta en JIT. Denna aspekt förstärktes när sekretariatet för nätverket för JIT under 2011 flyttade till Eurojust (se även Avsnitt 2.2.2).

Eurojust hjälpte på olika sätt de praktiker som deltog i en JIT, till exempel genom att upprätta, ändra och utvidga avtal om JIT.

Genom sina täta kontakter med olika JIT har Eurojust också utvecklat en expertis som gör det möjligt för Eurojust att erbjuda rådgivning om potentiella rättsliga hinder och att förebygga andra svårigheter.

Eurojusts arbete indikerar här två frågor som återkommer på åklagarnivå och rättslig nivå när det gäller JIT: bevisnings tillåtlighet och utredningssekretess. Frågor om bevisnings tillåtlighet hade en framskjuten plats i diskussionerna på samordningsmötena. När olika rättsordningar samarbetar är det nödvändigt i förväg avtala om kraven för att tillämpa specifika utredningsåtgärder, liksom behovet att ha ett tydligt, ömsesidigt samförstånd i processuella frågor. Till exempel kan en telefonavlyssning eller material som insamlats under en husrannsakan omfattas av olika bevisregler i medlemsstaterna. Eurojusts inblandning för att tillhandahålla expertrådgivning i dessa frågor är avgörande och ibland kan rådet bli att en JIT inte är lämplig. Om de nationella rättsliga kraven för en specifik typ av utredning inte sammanfaller med de tilltänkta akti-

Undertecknande av ett avtal om JIT mellan Bulgarien och Nederländerna

viteterna för en JIT, måste möjligheterna av parallella utredningar eller traditionella MLA-procedurer övervägas.

Den andra praktiska frågan, som regelbundet uppkommer på Eurojusts sam-

ordningsmöten, är frågan om sekretess för känslig information i enskilda ärenden. Eftersom ett snabbt informationsutbyte är en av de stora fördelarna med en JIT, måste dess medlemmar redan från början känna till i vilken omfattning, och vid vilken tidpunkt, känsligt material får avslöjas för försvarsadvokater och domstolar i de inblandade medlemstaterna. Expertkunskap om nationella sekretessregler är avgörande för att undvika en situation där myndigheter i en medlemsstat blir skyldiga att yppa känslig information som myndigheterna i en annan medlemsstat inte hade för avsikt att avslöja förrän vid en senare tidpunkt. Denna expertkunskap är viktig eftersom den kan påverka rättegångar och även för att oväntade avslöjanden kan underminera pågående större utredningar i en medlemsstat och till och med äventyra informationskällors fysiska säkerhet och liv.

En annan sekretessfråga kan uppkomma om nationella myndigheter innehar viktig information men inte ingår i en JIT. I dessa fall måste tydliga överenskommel-

ser träffas om den fortsatta behandlingen av eventuell information som avslöjas inom ramen för en utredning i en gränsöverskridande JIT. Först när ett samförstånd nåtts rörande de skilda nationella sekretessreglerna kan de nationella myndigheterna uppmuntras att utbyta känslig information. Eurojust har tillhandahållit en nyttig tjänst till medlemsstaterna genom att höja medvetandet om olika sekretessregler, genom rådgivning om noggrann utformning av dokumentationen i JIT och genom denna hjälp bidragit till att undvika oväntade avslöjanden som kan utsätta informationskällor om organiserade kriminella grupper för fara.

Som en del i ett pågående program för att främja användningen av JIT, delade Eurojust och Europol i oktober 2011 värdskapet för det sjunde årliga mötet för nätverket av nationella experter på JIT. Plenarmötet behandlade operativa aspekter på JIT, bland annat deltagande av tredje land och specifika operativa hinder som uppkommit i samband med verksamheten i JIT. Liksom under tidigare år

stod vardera organisationen värd för en workshop. Den ena behandlade *rättsliga och praktiska hinder för inrättande av och verksamhet i en JIT samt lösningar på bevisproblem*; den andra diskuterade *JIT och deras samspel med externa partners*. Mötet avslutades med en plenarsession om vilka tjänster som är tillgängliga för experterna i en JIT. Här presenterade sekretariatet för nätverket för JIT vilket stöd som är tillgängligt för inrättande av och verksamhet i en JIT. Eurojust arbetade även med utbildningar för JIT, särskilt inom ramen för CEPOLS seminarier och konferenser.

Eurojusts ekonomiska stöd till verksamheten i JIT

Utöver sin rådgivning till praktiker har Eurojust utvärderat JIT och gett både finansiellt stöd och logistikstöd. Under 2011 fortsatte Eurojust sitt projekt för finansiering av JIT, *Supporting the Greater Usage of JITs*, baserat på det anslag som erhållits från Europeiska kommissionen under programmet *Prevention of and*

Fight against Crime 2007-2013. Projektet har blivit en viktig faktor för att bidra till att säkerställa att ekonomiska begränsningar inte ska motverka användningen av JIT i bekämpningen av organiserade kriminella grupper.

Genom projektet stödde Eurojust 34 JIT under 2011. 16 medlemsstater deltog i JIT som erhöll finansiering efter utvärdering av Eurojust. På grundval av de 71 ansökningar om finansiering som togs, bidrog Eurojust med rese-, boende-, översättnings- och tolkkostnader hänförliga till den operativa verksamheten i JIT och anslog totalt cirka 1,25 miljoner euro. Vidare utlånades ett antal mobiltelefoner, laptops, mobila printrar och scanners till medlemmar i JIT för att underlätta kommunikationerna.

Mer information om projektet för finansiering av JIT återfinns på Eurojusts webbplats.

Ändringar i lagstiftningen har förstärkt Eurojusts ekonomiska betydelse för JIT.

Spanska myndigheter inledde en utredning av kriminella grupper i Ukraina, som organiserade flera nätverk för illegal invandring av ukrainska medborgare till Portugal och Spanien, med Italien som bas för logistiken. Efter rättsliga åtgärder som upplöste nätverken i dessa medlemsstater fattades ett beslut om att försöka slå till direkt mot brottslighetens

källa. Följaktligen anordnade Eurojust ett samordningsmöte med deltagande av ukrainska myndigheter och medlemsstaterna. Polis och åklagarmyndigheter utbytte relevant information, de huvudmisstänkta identifierades och en överenskommelse träffades med de ukrainska myndigheterna om hur man bäst skulle tackla ligan direkt vid källan.

Enligt Eurojustbeslutet, som ska vara implementerat i medlemsstaterna senast i juni 2011, ska åklagare, domare och poliser från Eurojust inbjudas att delta i varje JIT som ansöker om EU-finansiering.

En annan bestämmelse i Eurojustbeslutet föreskriver att medlemsstaterna ska underrätta Eurojust om varje JIT som inrättas, oavsett om det finns EU-finansiering. Åtta underrättelser enligt denna bestämmelse mottogs av Eurojust under 2011.

1.5 Ärenden hos Eurojust som berör tredje land

Under året anmodades länder utanför EU vid 211 tillfällen. Det tredje land som oftast anmodades var Schweiz, följt av Norge, Kroatien, USA, Turkiet, Bosnien Hercegovina, Serbien, Marocko och Liechtenstein. De vanligaste brottstyperna i dessa ärenden var narkotikabrott, svindleri och bedrägeri, penningtvätt samt brott mot liv, hälsa och personlig frihet. Eurojusts biträ-

de begärdes också i ärenden om korruption och databrott som berörde tredje land.

Tredje land var representerade på 45 av Eurojusts samordningsmöten under 2011, vilket motsvarade omkring en fjärdedel av samtliga samordningsmöten. Den stat utanför EU som oftast var inblandad i dessa möten var Schweiz (12), följt av USA (7), Kroatien (5), Norge (4), Ukraina (4), Turkiet (2) och Japan (2). Även om många tredje länder deltar på Eurojusts samordningsmöten är det viktigt att främja ett ökat deltagande.

Besök av en delegation från Schweiz

Patienter på ett mentalsjukhus i Kroatien mördades under det krig som följde efter Jugoslaviens sammanbrott. Ett behov av att intervjua danska medlemmar i FN:s fredsbevarande trupper blev uppenbart under mordutredningen, vilket skapade rättsliga problem på grund av deras status.

De kroatiska myndigheterna bad följaktligen sin sambandsåklagare vid Eurojust om hjälp. Han öppnade ärendet mot Danmark, vilket gjorde det till ett av de mycket få ärenden om

krigsbrott som registrerats av Eurojust. Ärendet har formellt registrerats under brottstypen mord.

Ett nära och effektivt samband mellan den kroatiska sambandsåklagaren på Eurojust och det danska kontoret på Eurojust ledde till att framställningen om upptagande av vittnesbevisning verkställdes. Alla vittnen som eftersöktes i framställningen om bevisupptagning har nu avgett vittnesmål och utredningen av krigsbrott kan gå vidare.

Sambandsåklagare vid Eurojust: Josip Čule (Kroatien), Anne Grøstad (Norge) och Stewart Robinson (USA)

Det rättsliga samarbete som medlemsstaternas myndigheter med hjälp av Eurojust sökte från tredje land varierade. Det rörde sig om allt från underlättande av framställningar om MLA (för hörande av vittnen genom videokonferens, överförande av lagföring, verkställighet av beslut om frysning och förverkande, erhållande av bevis från banker och straffregister), via identifiering av kontaktpunkter och skapande av kommunikationskanaler, till förtydliganden av rättsliga krav och tillämplig lagstiftning. Där medlemsstater har stationerat tjänstemän i länder utanför EU, har Eurojust identifierat detta som en användbar resurs för att driva ärenden, utöver Eurojusts egna kontaktpunkter.

Sambandsåklagare från länder utanför EU stationerade vid Eurojust

Under 2011 var tre sambandsåklagare från tredje land stationerade vid Eurojust (Kroatien, Norge och USA). Dessa åklagare kan själva registrera ärenden enligt bestämmelserna i de samarbetsav-

*Eurojusts presidium: Raivo Sepp, vice ordförande,
Aled Williams, ordförande, Michèle Coninsx, vice ordförande*

tal som tecknats mellan deras hemländer och Eurojust.

Kroatiens sambandsåklagare vid Eurojust registrerade 14 ärenden under 2011. Flerparten av dessa ärenden gällde korruption, penningtvätt och narkotikabrott. Norges sambandsåklagare vid Eurojust registrerade 47 ärenden under 2011. Ärendena gällde oftast narkotikabrott, bedrägeri, penningtvätt, korruption, THB och terrorism. I oktober 2011 utsågs en ny kollega att tjänstgöra som sambandsåklagare för USA vid Eurojust, enligt villkoren i avtalet mellan Eurojust och USA från 2006.

De viktiga frågor och svårigheter som identifierats av sambandsåklagarna i det

rättsliga samarbetet liknar de som angivits av de nationella kontoren. Försenad eller utebliven verkställighet av en framställning uppkommer ofta till följd av skillnader i de inhemska rättsordningarna rörande banksekretess, hörande av vittnen genom videokonferens, tillåtlighet för viss bevisning eller utlämning av medborgare. Sambandsåklagare vid Eurojust deltog i samordningsmöten och JIT.

Generellt var närvaron av sambandsåklagare hos Eurojust en hjälp för praktiker i EU, som ställdes inför komplexa regler för det rättsliga samarbetet mellan medlemsstater och tredje land, och underlättade en snabb och smidig hantering av framställningar.

2 Relationer till EU-institutioner och partners

2.1 Institutionella relationer

2.1.1 Europaparlamentet

Europaparlamentets utskott för medborgarliga fri- och rättigheter (LIBE-utskottet) inbjöd Eurojust till flera möten under 2011. Enligt vad som nu är etablerad praxis presenterade Eurojusts ordförande årsrapporten för föregående år för LIBE-utskottet. Eurojust medverkade även vid det interparlamentariska utskottets möte om det demokratiska ansvaret för strategin för inre säkerhet och de roller som ska spelas av Europol, Eurojust och Frontex. Eurojust lämnade skriftliga bidrag till Europaparlamentets rapporter om "Hur missbrukar organiserad brottslighet EU-medel?" och "Beräknade kostnader för EU:s åtgärder mot terrorism". Eurojust presenterade även sina iakttagelser vid

två parlamentariska hearings: "Mot en EU-strategi för bekämpning av transnationell organiserad brottslighet" och "Hackerattacker mot Informationssystem".

2.1.2 Europeiska Unionens Råd

Eurojust fortsatte sin medverkan i arbetet inom olika organ under Rådet som behandlar frågor om straffrättsligt samarbete. De huvudsakliga beredningsorganen inom Rådet var Arbetsgruppen för straffrättsligt samarbete (COPEN), Arbetsgruppen för allmänna frågor, inklusive utvärdering (GENVAL) och det tidigare Artikel 36-utskottet (CATS).

Det ungerska ordförandeskapet för Rådet anmodade Eurojust att yttra sig om förslaget till direktiv om Europeisk Utredningsorder (EIO) i straffrättsliga

ärenden. Målsättningen för EIO är att omstrukturera det gränsöverskridande rättsliga samarbetet i straffrättsliga ärenden: det nuvarande systemet med MLA ska ersättas med ett instrument som bygger på principen om ömsesidigt erkännande. Eurojusts yttrande publicerades som Rådets dokument (6814/11). Dokumentet användes i de diskussioner som hölls av det Rådgivande forumet för riksåklagarna i EU:s medlemsstater vid dess behandling av EIO på sitt möte hos Eurojust i juni 2011. Sedan juli 2010 har Eurojust också deltagit som observatör på Rådets möten om EIO.

Det ständiga utskottet för operativt samarbete i frågor som rör den inre säkerheten (COSI) etablerades, enligt Artikel 71 i fördraget om Europeiska Unionens funktionssätt (TFEU), för att stärka det

Besök av EU-kommissionären Cecilia Malmström

operativa samarbetet mellan medlemsstaternas myndigheter på området inre säkerhet. Eurojust deltog i COSI:s överläggningar för att medverka vid utvecklingen av en lämplig rättslig inblandning i EU:s strategi för den inre säkerheten. I detta avseende stödde Eurojust aktivt

implementeringen av den övergripande policycykeln genom att ge en rättslig dimension åt de strategiska målsättningarna, med tillhörande operativa planer, för de åtta prioriterade områdena vid bekämpandet av organiserad brottslighet – under perioden 2011 till 2013. Eurojust medverkade även i den första årsrapporten för strategin för inre säkerhet, som presenterades av Kommissionen 2011. I juni presenterade Eurojust och Europol en gemensam rapport om rättsligt och polisiärt samarbete, för att med användning av praktiska exempel från tre operativa ärenden öka praktikernas kunskaper om mervärdet av att på ett tidigt stadium involvera Eurojust och Europol. Rapporten distribuerades som Rådets dokument (9387/1/11).

2.1.3 Europeiska kommissionen

Eurojust upprätthåller nära och effektiva relationer till Kommissionen, som finansierar Eurojusts administration och infrastruktur. Kommissionen konsulterades fortlöpande i projektet rörande Eurojusts

nya lokaler (som tillhandahålls av Nederländerna som värdstat, men har stor betydelse för Eurojusts budget och beräknas vara inflyttningsklara under 2015). På förslag av Eurojust deltog Kommissionens generaldirektorat för rättsliga frågor för första gången i ett möte med cheferna för RIF-myndigheterna, som ägde rum hos Eurojust 2011. Förhandlingarna om en avsiktsförklaring mellan Eurojust och Kommissionen rörande formerna för utbytet av budgetinformation och administrativ information återupptogs under året.

2.2 Nätverk av praktiker

I slutet av 2011 hade Eurojust blivit hemvist för sekretariaten för tre nätverk som betjänar praktiker inom Europeiska Unionen. Dessa är Europeiska rättsliga nätverket (EJN), Nätverket för gemensamma utredningsgrupper (JIT) och Europeiska nätverket för kontaktpunkter med avseende på personer som har gjort sig skyldiga till folkmord, brott mot mänskligheten och krigsförbrytelser (Nätverket mot folkmord). Nätverkens

sekretariat ingår i Eurojusts personal, men de fungerar som fristående enheter.

Eurojust har även lämnat stöd till Europeiska nätverket för rättslig utbildning (EJTN) och till ett informellt nätverk, det Rådgivande forumet för riksåklagarna i EU:s medlemsstater.

2.2.1 Europeiska rättsliga nätverket

EJN bildades 1998 och dess sekretariat har ingått i Eurojusts personal sedan 2003. Eurojust stod värd för EJN:s 32:a ordinarie möte 2011. EJN:s kontaktpunkter från medlemsstaterna och kandidatländerna deltog i mötet tillsammans med representanter för Kommissionen och Rådet. Deltagarna diskuterade förslaget till direktiv om EIO, utvecklingen av EJN:s webbplats samt EJN:s aktiviteter och ledning. Eurojust deltog även i EJN:s 36:e plenarmöte i Budapest, som behandlade frågor om *ne bis in idem*, ömsesidigt erkännande av utländska domar och utbyte av information från straffregister.

I sina relationer med EJN arbetar Eurojust normalt genom en arbetsgrupp från Kollegiet (gruppen för EJN och sambandsdomare). Vidare hade Eurojust-EJN:s gemensamma arbetsgrupp, bildad 2010, sitt andra sammanträde för överläggningar om bland annat existerande nationella riktlinjer för tolkningen av Artikel 13 i Eurojustbeslutet i förhållande till Eurojusts och EJN:s arbete och uppdraget för EJN:s kontaktpunkter i ENCS (som ska inrättas i varje medlemsstat enligt Artikel 12 i Eurojustbeslutet). Resultatet av diskussionerna i Eurojust-EJN:s gemensamma arbetsgrupp presenterades på det följande plenarmötet i EJN i Gdansk i november 2011.

2.2.2 Sekretariatet för Nätverket för JIT

Nätverket för JIT bildades 2005. Under 2011 fick nätverket ett eget sekretariat. Som värd för sekretariatet bidrar Eurojust med stöd för att främja användningen av JIT i medlemsstaterna. Sekretariatet samordnade det arbete som utmynnade i

Sammanträde med nätverket mot folkmord

Eurojust-Europols handbok i JIT för praktiker, som utgavs på alla EU-språk i oktober 2011. Eurojust och Europol delade värdskapet för det sjunde årliga mötet i Nätverket för JIT rörande *JIT i ett operativt perspektiv*. Praktiker redogjorde för sina erfarenheter av att inrätta och bedri-

va utredningsverksamhet i JIT. Ytterligare information om Eurojusts arbete med JIT återfinns i Avsnitt 1.4.

2.2.3 Europeiska nätverket för kontaktpunkter med avseende på personer som har gjort sig skyldiga till folkmord, brott mot mänskligheten och krigsförbrytelser

Nätverket mot folkmord bildades 2002. Nätverkets sekretariat utsågs 2011 för att stödja nätverkets löpande arbete. Under 2011 stod Eurojust värd för två plenarmöten för Nätverket mot folkmord, där praktiker diskuterade olika operativa frågor. Bland annat diskuterades vittnes-skydd, internationellt rättsligt samarbete, genomförandestrategier för internationella tribunaler (och eventuella "immunitetsluckor" när tribunalernas behörighet upphör), förverkande av egendom som härrör från brott, samt samordning av pågående ansträngningar att utreda och lagföra förövare av folkmord, brott mot mänskligheten och krigsförbrytelser.

2.2.4 Europeiska nätverket för rättslig utbildning

Sedan 2008 har Eurojust och EJTN tillsammans arbetat för att öka medvetenheten om den europeiska dimensionen bland rättsväsendets medlemmar i Europeiska Unionen.

Under 2011 fortsatte Eurojust sitt aktiva deltagande och stöd till EJTN:s utbytesprogram för att hjälpa domare och åklagare i medlemsstaterna att lära känna Eurojusts uppdrag, funktion och aktiviteter. Tre utbyten (vart och ett på tre månader) anordnades av Eurojusts italienska, tyska och österrikiska kontor. Eurojust och EJTN enades även om tillfälliga stationeringar av trainees från EJTN (en till två veckor). Sex nationella kontor (Österrike, Danmark, Tyskland, Italien, Portugal och Spanien) stödde detta initiativ som en del i ett pilotprojekt. Projektet blev en framgång och kommer att upprepas under 2012.

Eurojust bidrar regelbundet med input till EJTN:s seminarier och kurser. Under 2011

stödde Eurojust EJTN-projektet *Internationellt rättsligt samarbete i straffrättsliga ärenden i praktiken*. Föredragshållare från Eurojust deltog i fyra seminarier som behandlade rättsliga frågor, praxis och procedurer vid utfärdande och verkställighet av EAW samt vissa typer av framställningar om ömsesidig rättslig hjälp. Eurojust bidrog även i flera andra utbildningar om JIT, - med organisationens växande operativa erfarenhet på detta område.

2.2.5 Rådgivande forumet för riksåklagarna i EU:s medlemsstater

Under 2011 fortsatte Eurojust sitt att ge stöd till det Rådgivande forumet i syfte att stärka rättsliga aspekter och bidra med ett åklagarperspektiv på EU:s policy för den inre säkerheten. Två möten hölls hos Eurojust under 2011.

Det första, i juni 2011, under det ungerska ordförandeskapet, fokuserade på korruption. Det Rådgivande forumet diskute-

rade sin eventuella medverkan i EU:s nya "antikorrupsions-paket", i ljuset av olika förslag från Kommissionen. Mötet diskuterade även förslaget till direktiv om EIO, vilket välkomnades som ett viktigt instrument för att underlätta och förenkla rättsligt samarbete.

Det andra mötet hölls under det polska ordförandeskapet, i december 2011, och behandlade förbättringar i bekämpningen av brott mot EU:s ekonomiska intressen, både på nationell nivå och på EU-nivå, genom ett förbättrat samarbete mellan OLAF och Eurojust. Det Rådgivande forumet diskuterade också vittnesskydd vid bekämpning av organiserad brottslighet, dess inverkan på garantierna för en rättvis rättegång samt möjligheterna att anta gemensamma EU-standarder. Slutligen fokuserade mötet på förslaget till direktiv om rätten till advokat vid straffrättsliga förfaranden och behovet av att säkerställa både en rättvis rättegång och en effektiv hantering vid straffrättsliga förfaranden.

Eurojust ställer betydande rättsligt stöd och logistik till det Rådgivande forumets förfogande och är också en kanal för att vidarerapportera riksåklagarnas åsikter till ett bredare forum av EU-institutioner.

2.3 Myndigheter och organ inom EU

2.3.1 Europol

Europol är en viktig partner i Eurojusts arbete, ett förhållande som understryks av de båda organens lokalisering i Haag och av Lissabonfördragets hänvisning till Eurojusts samordningsroll, baserad på "information som tillhandahålls av medlemsstaterna och Europol".

2011 uppvisade en markant ökning i samarbetet med Europol i enskilda ärenden. Europol deltog i 89 av Eurojusts samordningsmöten, jämfört med 41 under 2010. Utbytet av operativ information genom den säkra kommunikationsförbindelsen mellan Eurojust och Europol ökade med

Sammanträde med det Rådgivande Forumet under det ungerska ordförandeskapet

35%. Mer än 900 meddelanden utbyttes genom denna kanal under 2011.

Under 2011 associerades Eurojust också till ytterligare två analysfiler (i vilka

Under 2009 framkom uppgifter som antydde att en ungersk-kroatisk-slovensk-serbisk kriminell grupp, med kopplingar till Asien, hade riggat resultaten för omkring 170 fotbollsmatcher genom att muta spelare, domare och andra personer i Tyskland, Ungern, Finland, Kroatien, Slovenien och andra europeiska länder. Den organiserade kriminella gruppen spelade på resultaten av fotbollsmatcher i Asien och Europa och deras vinster uppgick till flera miljoner euro.

De tyska myndigheterna inledde en utredning i november 2009 och en ungersk utredning inleddes omkring en månad senare. Från allra första början samarbetade den tyska och ungerska polisen intensivt. Med utgångspunkt från detta samarbete involverades rättsliga myndigheter och en framställning om MLA sändes från Ungern till Tyskland för inhämta bevis och handlingar till den tyska utredningen. Allt eftersom det ungerska ärendet fortskred

upptäcktes kopplingar till Kroatien och Slovenien. Parallella utredningar påbörjades som ledde till anhållanden av ett 30-tal misstänkta. Ett möte med de slovenska myndigheterna hölls i Ungern.

På grund av ärendets ökande komplexitet begärdes hjälp av Eurojust. Eurojust anordnade ett samordningsmöte, där polis och rättsliga myndigheter från de berörda medlemsstaterna kunde utbyta information. Eurojust hjälpte också till att formulera och överföra framställningar om rättslig hjälp, för att säkerställa en effektiv handläggning av ärendet. Eurojusts arbete knöt ihop olika aspekter inom utredningen och har genom att underlätta informationsutbytet möjliggjort en utvidgning av utredningarna när nya spår framkommit. Eurojust hade ett nära samarbete med Europol för att erbjuda operativt och analytiskt stöd. Under 2011 inrättades en JIT och finansiering erhöles från Eurojust för att stöda det operativa arbetet.

associerad i andra viktiga analysfiler, till exempel rörande islamisk terrorism och inhemsk extremism.

För att bygga vidare på det operativa samarbetet tillämpade Eurojust och Europol de nya bestämmelserna i det reviderade samarbetsavtalet av den 1 januari 2010. Ett utbytesprogram skapades för befattningshavare i de båda organisationerna. Fem ömsesidiga besök av delegationer från båda organisationerna anordnades. Deltagare från Europol som besökte Eurojust deltog i interna möten (bland annat Kollegiets plenarmöten) och i föredragningar som anpassats till deras specifika yrkesbakgrund. Europol deltog också i möten om implementering av Eurojustbeslutet, mot bakgrund av de nära relationerna mellan Eurojusts nationella samordningssystem (ENCS) och Europolns nationella enheter enligt Artikel 12(5)(d) i Eurojustbeslutet. Eurojust deltog i mötena med cheferna för Europolns nationella enheter (HENU) och stod även värd för en delegation från HENU som besökte Eurojust den 27 oktober 2011.

Europol analyserar data rörande specifika typer av brottslig verksamhet). Dessa var THB samt odling och smuggling av canna-

bis. Totalt var Eurojust associerat till sammanlagt 17 analysfiler. Medlemsstaterna har dock inte beviljat Eurojust status som

Eurojust och Europol delade värdskapet för praktikermöten inom områdena våldsam enfrågeextremism/terrorism, djurrättsextremism, moms-bedrägerier och expertmöten för JIT. Europol deltog i det strategiska mötet i oktober 2011 om *Förbättring av Eurojusts arbete i ärenden om narkotikabrott*. Se Avsnitt 1.3.2.

2.3.2 OLAF

Avtalet från 2008 om de praktiska arrangemangen för samarbetet mellan Eurojust och Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (OLAF) är den rättsliga grunden för samarbetet mellan de två organisationerna.

Överföringen av ärenderelaterad information från OLAF till Eurojust har ökat. Under 2011 överförde OLAF åtta ärenden till Eurojust, jämfört med fyra ärenden under 2010. Antalet kan förefalla lågt med det bör ses i ljuset av tre faktorer. Den första faktorn är att Eurojust arbetar med brottsutredningar och lagföring, medan OLAF fokuserar på admi-

nistrativa utredningar och åtgärder (i sitt operativa arbete under 2010 rekommenderade OLAF de nationella myndigheterna att överväga att inleda brottsutredning och åtal i 28 ärenden). Den andra faktorn är att Eurojust, till skillnad mot OLAF, normalt arbetar med ärenden som berör två eller flera medlemsstater. Den tredje faktorn är att OLAF inbjöds till åtta av Eurojusts samordningsmöten under 2011, vilket med hänsyn till det totala antalet överförda ärenden var en särskilt glädjande siffra.

I de ärenden där Eurojust och OLAF har samarbetat har konkreta resultat uppnåtts, vilket illustreras av en utredning om påstådd korruption mot medlemmar i Europaparlamentet. Se avsnitt 1.3.5 för närmare detaljer om ärendet.

Under 2011 utvecklades olika sätt att förbättra samarbetet mellan Eurojust och OLAF. Kriterier för urval av gemensamma ärenden som innefattar brott med gränsöverskridande element fastställdes; en säker nätverksförbindelse mellan de

Besök av Europol:s generaldirektör Rob Wainwright

två organen togs i bruk, liksom Eurojusts anslutning till Tullinformationssystemet (CIS); och ett principavtal om utbyte av sambandstjänstemän träffades. Utredare och åklagare från OLAF gjorde ett studiebesök hos Eurojust. OLAF deltog i möten hos Eurojust, bland annat expertmötet

Besök av OLAF:s generaldirektör Giovanni Kessler

för JIT. Mervärdet av OLAF:s deltagande i JIT ligger i möjligheterna att korskontrollera data från JIT mot data från OLAF och resultat från administrativa utredningar.

2.3.3 Frontex

Under 2010 fortsatte Eurojusts förhandlingar med Europeiska byrån för förvaltningen av det operativa samarbetet vid Europeiska Unionens yttre gränser (Frontex) för att enas om ett samarbetsinstrument enligt Artikel 26(1) i Eurojustbeslutet.

Under 2011 deltog Eurojust i Frontex-projektet *Utbildning i THB för gränsvakter* för att utveckla specialutbildningar för gränsvakter inom Europeiska Unionen och Schengenländerna. Rättsliga frågor och åklagaraspekter togs till vara i utbildningen och i arbetet med att utveckla en ny gemensam kursplan.

2.3.4 CEPOL

Under 2011 medverkade Eurojust i 21 av CEPOL:s kurser och utbildningsaktiviteter. Dessa utgjordes bland annat av kur-

Sedan 2007 smugglade ett kriminellt nätverk tobak och andra varor från Ryska Federationen och Vitryssland till hela Europeiska Unionen. Ligaledarnas bas i EU var Litauen; de litauiska myndigheterna kontaktade Eurojust med en begäran om hjälp, eftersom ligaledarna, trots flera beslag av långtradare lastade med cigaretter vid operationer i Polen, Lettland, Estland och Tyskland, lyckats undgå lagföring.

Eurojust bistod med analys av ärendet och anordnade fem samordningsmöten med de berörda medlemsstaterna, Europol och OLAF för

att säkerställa att en fullständig bild av ligaledarnas aktiviteter kunde sammanställas från utredningarna i de olika rättsordningarna. Man enades om att slå till en dag sent i november 2011, vilket resulterade i 25 anhållanden. Det viktigaste var att ligaledarna befann sig bland de anhållna; 50 husrannsakingar genomfördes och vapen, sprängämnen, narkotika, stora summor i kontanter och stöldgods togs i beslag. Utredningen möjliggjorde också att egendom som härrörde från den brottsliga verksamheten kunde beläggas med kvarstad, bland annat fastigheter och lyxbilar.

ser för högre poliser och åklagare om JIT (i samarbete med EJTN) och om Eurojusts för roll att underlätta EAW ur ett operativt perspektiv. I maj 2011 kontaktades Eurojust av direktören för CEPOL angående ett samarbete om en E-inlärningsmodul för databrott.

För att säkerställa att utbildningen av poliser och åklagare skapar synergier inbjöds Eurojust till CEPOL:s årliga programkommitté och deltog även i konferensen i samband med CEPOL:s 10-årsjubileum på CEPOL:s huvudkontor.

2.3.5 Chefsgruppen för RIF-myndigheterna

Under 2011 var Eurojust ordförande för chefsgruppen för RIF-myndigheterna och samordnade slutrapporten om ett förbättrat samarbete mellan dessa myndigheter, i nära samarbete med CEPOL, Europol, Frontex och Byrå för grundläggande rättigheter (FRA). Det årliga mötet med chefsgruppen för RIF-myndigheterna ägde rum hos Eurojust

den 24 november. Det gjordes framsteg i både det bilaterala och det multilaterala samarbetet. Exempel på multilaterala initiativ var utbytet av kataloger med produkter och tjänster samt konsultationer mellan myndigheterna rörande årliga arbetsprogram.

Som ordförande i chefsgruppen för RIF-myndigheterna rapporterade Eurojust till COSI om de framsteg som uppnått i samarbetet mellan RIF-myndigheterna. Vidare ingavs ett gemensamt förslag med Frontex angående aktiviteterna under 2012-2013 (18079/11).

2.4 Relationer utanför Europeiska Unionen

Under 2011 fortsatte arbetet för ett utökat operativt samarbete med stater och organisationer utanför Europeiska Unionen. Ett samarbetsavtal mellan Eurojust och Schweiz trädde i kraft den 22 juli 2011. Det bekräftades ånyo att förhandlingarna om samarbetsavtal med Ryska Federationen, Ukraina och

Liechtenstein är prioriterade. Kontakter togs även för att utreda möjligheterna att inleda förhandlingar om samarbetsavtal med Israel, Bosnien Hercegovina, Montenegro, Serbien, Moldavien, Kap Verde och Turkiet. Implementeringen av samarbetsavtalen med Kroatien och Norge utvärderades.

Undersökningsdelegationer sändes även för att utvärdera dataskyddslagstiftningen i Albanien, Serbien, Montenegro och Ukraina. Kontakterna för att undersöka möjligheterna till förhandlingar om avsiktsförklaringar med Interpol och Europarådets grupp av stater mot korruption (GRECO) fortsatte.

Eurojust bidrog också med stöd till ett möte med Arbetsgruppen EU-USA. Specifikt medverkade Eurojust vid EU:s expertmöte om implementering av avtalen om utlämning och ömsesidig rättslig hjälp mellan Europeiska Unionen och USA, som anordnades av Kommissionen i september 2011. På samordningsmötet svarade Eurojust för rådgivning om

rättsliga aspekter på informationsutbytet med USA. Arbetet fortsatte också på att förbereda ytterligare möten för att lösa praktiska frågor om rättsligt samarbete mellan Europeiska Unionen och Ryska Federationen.

Mot bakgrund av den organiserade brottslighetens världsomspännande omfattning (exemplifierat av smuggling av narkotika och människor till Europeiska Unionen från länder utanför dess gränser) kan nya initiativ bli nödvändiga. Eurojustbeslutet

erbjuder till bl.a. ett viktigt nytt verktyg på detta område: möjligheten att stationera sambandsdomare från Eurojust, som representerar samtliga medlemsstater, i stater utanför EU. Under 2011 presenterades en rapport om dessa sambandsdomares uppdrag, funktioner och yrkesmässiga status för Kollegiet. Rapporten är ett viktigt steg i övervägandena om sambandsdomarnas inblandning i Eurojusts operativa arbete och som input rörande de kriterier som ska uppfyllas enligt Artikel 27a i Eurojustbeslutet.

Som svar på den organiserade brottslighetens ökande globalisering stärkte Eurojust banden till det Ibero-amerikanska nätverket för internationellt rättsligt samarbete (IberRed). Ett projekt inleddes för att förbättra det praktiska samarbetet mellan åklagare specialiserade på narkotikabrott på Eurojust och IberRed. Eurojust har underlättat verkställighet av framställningar om ömsesidig rättslig hjälp och ansökningar om utlämningar från medlemsstater till stater Latinamerika och vice-versa genom sina relationer till IberRed.

3 Eurojustbeslutet, framtid och administrativ utveckling

3.1 Implementering av Rådets beslut om förstärkning av Eurojust

Målsättningen för Rådets beslut om förstärkning av Eurojust, som publicerades 2009, är att förbättra Eurojusts operativa kapacitet. En effektiv implementering i rätt tid av det reviderade Eurojustbeslutet, både av Eurojust och i medlemsstaterna, är nödvändigt för att tillfullo realisera Eurojusts potential i bekämpningen av grov gränsöverskridande brottslighet. Ny lagstiftning för att anpassa nationell lagstiftning till Eurojustbeslutet var nödvändig i 18 medlemsstater och implementeringen skulle ha varit genomförd i juni 2011. Endast 10 medlemsstater hade i slutet av 2011 vidtagit erforderliga åtgärder.

Under 2011 slutförde Eurojust flera projekt för implementering av beslutet. Systemet för joursamordning (OCC) togs i drift; mallar för att förenkla överföring av information om grov gränsöverskridande brottslighet till Eurojust utvecklades, med åtföljande ändringar i diariesystemet (CMS); sekretariaten för Nätverket för JIT och Nätverket mot folkmord inrättades. Möten i den informella arbetsgruppen om implementering av Eurojustbeslutet anordnades, med deltagande av representanter för medlemsstater och EU-organ. De viktigaste frågorna var utökning av informationsutbytet och inrättandet av ENCS, för att stärka Eurojusts förbindelser till nationella praktiker. Information om några utvecklingspunkter för implementeringen följer nedan.

Joursamordning

För att förbättra de nationella kontorens tillgänglighet och möjliggöra snabba ingripanden, särskilt i brådskande ärenden och på udda tider, inrättade Eurojust en centraliserad OCC, ("On Call Coordination"). Medlemsstaternas rättsliga och polisiära myndigheter kan nu kontakta Eurojust 24 timmar per dygn 7 dagar i veckan via ett internationellt gratisnummer (eller ett särskilt holländskt nummer).

Ett samtalshanteringssystem tar emot och vidarebefordrar samtalen till de nationella kontorens joursamordnare. Den som ringer kan förklara sitt ärende på sitt eget språk och lämpliga åtgärder kan vidtas av joursamordnaren; 94 sam-

En natt i december 2011 kontaktades Eurojusts tjänstgörande franska joursamordnare av en nationell åklagare. Tre misstänkta hade anhållits av polis. Material som beslagtagit pekade på brottsliga kopplingar till ett bankkonto i Luxemburg, med ett tillgodohavande på omkring 4 miljoner euro. Den nationella åklagaren ville skyndsamt belägga kontot med kvarstad och behövde hjälp med vilka procedurer som skulle iakttas i den andra rättsordningen. Eurojusts franska

kontor kontaktade sin motpart från Luxemburg, som direkt kunde upplysa om de rättsliga krav och beviskrav som gällde för ett kvarstadsbeslut och initierade en kontakt med den ekonomiska underrättelseenheten vid åklagarmyndigheten i Luxemburg. När banken öppnade påföljande morgon, frystes kontot av den ekonomiska underrättelseenheten i Luxemburg och belades senare samma dag med kvarstad av en luxemburgsk undersökningsdomare.

tal har tagits emot sedan OCC inrättades 2011.

Informationsutbyte enligt Artikel 13

Artikel 13 i Eurojustbeslutet ålägger medlemsstaterna att underrätta sina nationella kontor vid Eurojust om viktiga gränsöverskridande utredningar och åtal.

För att underlätta en strukturerad överföring av information från praktikerna har Eurojust utvecklat en "smart" blankett på alla EU-språk. Blanketten specificerar vil-

ken typ av information som ska översändas och syftar till att underlätta en användarvänlig rapportering. Blanketten är tillgänglig för behöriga nationella myndigheter genom de nationella kontoren. Ifyllda blanketter sänds till Eurojust genom de säkra e-postkanaler som har skapats för sådana överföringar. Eurojust har publicerat en kort notis om tolkningen av Artikel 13 (5-7) på sin [webbplats](#).

Eurojust uppmuntrar medlemsstaterna att använda detta nya instrument och den nya mallen är avsedd att effektivisera

Eurojusts stöd till medlemsstaternas bekämpning av organiserad brottslighet och terrorism.

Den information som tas emot enligt Artikel 13 gör det möjligt för Eurojust att upptäcka kopplingar till andra ärenden, inklusive sådana som redan finns i CMS och att redan på ett tidigt stadium erbjuda medlemsstaterna hjälp och ge operativ feedback till nationella myndigheter. Ett ökat informationsutbyte kommer att öka Eurojusts möjligheter att biträda praktiker och politiska beslutsfattare med information om hinder och bästa praxis för det gränsöverskridande rättsliga samarbetet.

Förbättringar av diariesystemet (CMS)

Programvaran för CMS togs ursprungligen i bruk 2004 och möjliggör säker lagring av data i enskilda ärenden, utbyte av information mellan de nationella kontoren och en analys av dessa data. Under överinseende av Eurojusts dataskyddschef har ett antal projekt inletts för att

implementera de ändringar som föranleds av Eurojustbeslutet, eftersom CMS kommer att hantera ytterligare personuppgifter och även måste uppfylla Eurojusts dataskyddsregler.

För att säkerställa ett gott utbyte av rättsliga data mellan medlemsstaternas system och Eurojust, deltog Eurojust i projektet "Europeiska poolen mot organiserad brottslighet (EPOC) IV". Syftet med projektet är att vidareutveckla programvaran EPOC med ett nationellt myndighetssystem (NAS) som möjliggör informationsutbyte mellan Eurojust och nationella diariesystem. Projektpartners i EPOC IV är Bulgarien, Frankrike, Italien, Litauen, Nederländerna och Slovenien. Vid ett seminarium för att marknadsföra NAS samlades tekniska representanter från åklagarmyndigheter i 19 medlemsstater. Projektet pågår under tre år, från april 2009 till mars 2012.

För att möjliggöra säker dataöverföring till medlemsstaternas "ENCS" har Eurojust utarbetat olika förbindelseka-

naler. Med varje medlemsstat måste en specifik lösning avtalas som beaktar de tekniska begränsningar och återanvändning existerande förbindelser där så är möjligt. I ett pilotprojekt provas för närvarande förbindelser via s-TESTA och site-to-site VPN via Internet, i samarbete med Bulgarien, Ungern, Irland, Lettland, Portugal och Rumänien. En avsiktsförklaring mellan Eurojust och respektive medlemsstat kommer att undertecknas innan förbindelserna officiellt tas i bruk.

Eurojusts nationella samordningssystem

Enligt beslutet är avsikten att ENCS ska stärka Eurojusts relationer till polisiära och rättsliga myndigheter i medlemsstaterna. Eurojust vidtog olika åtgärder för att främja bildandet av ENCS, från att bygga vidare på relationerna till EJA:s kontaktpunkter i Arbetsgruppen Eurojust-EJA till att utveckla relationer till cheferna för Europols nationella enheter.

Eurojust utvecklade också mallen "fiches suédoises" för att informera om ENCS

sammansättning i varje medlemsstat. ENCS har hittills inrättats i sju medlemsstater, antingen genom lagstiftning eller genom beslut, cirkulär, riktlinjer eller andra styrmedel. Eurojust kommer att undersöka möjligheterna att skapa en gemensam plattform för att främja dialogen mellan medlemmarna i ENCS, i synnerhet de nationella korrespondenter som ansvarar för relationen mellan Eurojust och ENCS.

Under 2011 publicerades en rapport om tänkbara strukturer och uppgifter för ENCS, tillsammans med en idealprofil för Eurojusts nationella korrespondenter, på Eurojusts [webbplats](#).

3.2 Arbetsgruppen för Eurojusts framtid

I en särskild arbetsgrupp fortsatte Eurojusts överväganden av Artiklarna 85 och 86 i TFEU. Under det ungerska ordförandeskapet hölls i maj ett strategiskt seminarium, *Eurojust: nya perspektiv på rättsligt samarbete*, vilket fokuserade på Artikel 85 i TFEU ur ett evidens-

baserat perspektiv. På grundval av enskilda ärenden reflekterade deltagarna över vilka ytterligare befogenheter som skulle göra Eurojust ännu effektivare. Slutsatsen blev att de svårigheter man mött ska beaktas vid implementeringen av de nya möjligheter som öppnas genom Lissabonfördraget. I ett antal workshops diskuterades följande frågor: ge Eurojust en befogenhet att inleda brottsutredningar och tvingande befogenhet att förebygga och lösa behörighetskonflikter; svårigheter som uppkommit vid utförande av Eurojusts uppdrag att samordna utredningar och lagföring och möjliga åtgärder för att förbättra samordningen; förstärkning av det framtida operativa samarbetet med Europol och OLAF; samt olika sätt för att få Eurojusts olika utvärderingsmekanismer att fungera i praktiken. Rapporten från seminariet har publicerats som ett Rådsdokument (14428/11) och på Eurojusts [webbplats](#).

För närvarande förbereder Eurojust att lämna olika bidrag till intresserade parter om organisationens struktur och dess

parlamentariska utvärderingar vilket ska ses i ljuset av de föreslagna reglerna för Eurojust och det Europeiska åklagarkontoret (EPPO) under 2013.

3.3 Administrativa frågor

Eurojusts budget för 2011 uppgick till 31,7 miljoner euro; 95,6% av anslagen förbrukades och totalt hanterades 7300 transaktioner (anslag och engagemang), en ökning med 12% jämfört med föregående år.

Eurojust hade 269 anställda under 2011 (jämfört med 267 under 2010). Av dessa var 42 åklagare, domare eller poliser med motsvarande kompetens, som hade stationerats av medlemsstaterna. De understöddes av 210 personer anställda enligt EU:s personalregemente och 17 nationella experter.

Utveckling av planeringsverktyg

Eurojusts planeringsverktyg förbättrades under 2011. En ny kalkylmodell, som

kopplar aktiviteterna direkt till de budgeterade kostnaderna, togs i bruk. Genom att kostnaderna allokeras på enheter och tjänster och genom en motsvarande fördelning av overheadkostnaderna, medför den nya modellen stora fördelar för ledningen av Eurojusts verksamhet. Den gör det möjligt att förstå de totala kostnader som hänför sig till en viss enhet eller tjänst, att jämföra kostnaderna för att köpa in vissa tjänster jämfört med att utföra dem i egen regi, att övervaka budgetutfallet och att identifiera oväntade kostnadsmönster på ett tidigt stadium. Viktigt är att kostnadsmodellen också gör det möjligt att tydligt identifiera sambandet mellan kärnverksamheten och de fasta kostnaderna.

För att möjliggöra en effektiv resursanvändning har den administrativa direktörens årliga aktivitetsrapport (AAR) gjorts till en nyckelkomponent i Eurojusts strategiska planerings- och programcykel, som utformas för att säkerställa att resurserna används för att på bästa sätt uppnå Eurojusts målsättningar. Information

om budget- och administrationsfrågor utbyts regelbundet med Kommissionen och diskussionerna har fortsatt om en avsiktsförklaring för att formalisera ett snabbt och effektivt utbyte av information i dessa frågor.

Organisatorisk struktur

OSR (Organisational Structure Review) användes som en referens för det administrativa stödet till kärnverksamheten. En ny enhet (Case Analysis Unit, som ersatt Case Management Unit) inrättades för att ännu starkare fokusera på stödet till de nationella kontoren. En genomgång av samtliga administrativa tjänster genomfördes för att säkerställa bästa möjliga anpassning till verksamhetens behov. I tillhörande HR-projekt har informationssystem implementerats för en kostnadseffektiv kontroll av personalresurserna och för att tillförsäkra en optimal anpassning mellan utbildning och verksamhetskrav; personalkommittén har inbjudits att delta i utvecklingen av nya anställningsrutiner.

Inom den generella ramen för att garantera verksamhetens kontinuitet inleddes utvecklingen av en handlingsplan för att identifiera potentiella hot mot Eurojust. På motsvarande sätt inkluderades strategiska nyckeltal (KPI) för mätning av kvaliteten på Eurojusts tjänster, expertis och organisatoriska resultat i det preliminära årliga arbetsprogrammet för 2013. Det har också upprättats förteckningar över de tjänster som tillhandahålls av de administrativa enheterna.

Nya lokaler

Det gjordes betydande framsteg i arbetet med att skaffa Eurojust nya lokaler till 2015. Den 30 juni 2011 undertecknades ett samarbetsavtal med Nederländerna om ett nytt huvudkontor, som specifikt utformats för Eurojusts kärnverksamhet. En jury, till lika delar bestående av representanter för värdstaten och Eurojust, utvalde enhälligt fem arkitekter att delta i den slutliga upphandlingen. Kandidaterna ombads att ta fram ett förslag som maximerar verksamhetens ef-

Den nya administrativa direktören Klaus Rackwitz

Den administrativa personalen

fektivitet med minsta möjliga resursförbrukning och samtidigt speglar Eurojusts kärnvärden.

3.4 Allmänhetens tillgång till Eurojusts handlingar

Antalet ansökningar enligt Eurojusts regler om allmänhetens tillgång till Eurojusts handlingar har ökat. Under 2011 inkom elva ansökningar om att få tillgång till

Eurojusts handlingar. Fyra ansökningar mottogs direkt av Eurojust. I de övriga sju fallen tillfrågades Eurojust som tredje part, efter ansökningar som mottagits av andra organisationer.

Av de fyra ansökningar som mottogs direkt av Eurojust avsåg två personalärenden och två avsåg utredningar eller åtal i vilka Eurojust var inblandat. De två personalrelaterade ansökningarna

godkändes i sin helhet och handlingarna lämnades ut. I de två ärenderelaterade ansökningarna vägrade Eurojust att lämna ut handlingar på någon av de grunder som anges nedan.

Av de sju ansökningar där Eurojust konsulterades som tredje part efter ansökningar till andra organisationer, var en ansökan ärenderelaterad, men inte de övriga. I den ärenderelaterade ansökningen vägrade Eurojust att lämna ut handlingar (på de grunder som anges i listan nedan) och i de övriga sex, som gällde tillgång till EU-handlingar, godkändes i sin helhet.

De ärenderelaterade ansökningarna (som mottagits både direkt och indirekt) prövades både individuellt och i relation till specifika dokument och avslogs på olika grunder. Dessa grunder var: att ett utlämnande skulle underminera skyddet för enskilda personers privatliv och integritet; för att skydda ett allmänintresse i samband med Eurojusts uppdrag att förstärka bekämpningen av grov brottslighet, nationella utredningar och lagfö-

Enhets- och funktionschefer

Från vänster till höger: Jacques Vos, fastigheter och företagsservice; Joannes Thuy, presschef; Diana Alonso Blas, dataskydd; Carla Garcia Bello, kollegiets sekreterare; Alinde Verhaag, tillförordnad chef analysenheten; Anna Baldan, samordnare för sekretariatet för nätverket för JIT; Klaus Rackwitz, administrativ direktör; Catherine Deboyser, rättsenheten; Jon Broughton, informationshantering; Mike Moulder, budget, ekonomi och inköp; Linda Scotts, personalenheten; Matevž Pezdirc, samordnare för nätverket mot folk mord; Fatima Martins, sekreterare för EJM

ringar som stöds av Eurojust; samt för att uppfylla tillämpliga regler om yrkesmässig tystnadsplikt. Andra grunder för att vägra lämna ut handlingar var att

handlingarna kom från en medlemsstat som vägrade utlämning, att handlingarna hade upprättats för intern användning i ett ärende där beslutet inte hade fattats

av Eurojust, att ett utlämnande skulle underminera Eurojusts beslutsprocess eller att inget övergripande allmänt intresse skulle gagnas.

Eurojustseminarium i Sofia, Bulgarien

Eurojustseminarium i Budapest, Ungern

Eurojustseminarium i Rom, Italien

4 Uppföljning av Rådets slutsatser

Den 9-10 juni 2010 antog Rådet för RIF slutsatser om Eurojusts nionde årsrapport (10645/1/11 REV1). Liksom i tidigare årsrapporter informerar Eurojust i detta kapitel om sitt arbete inom de områden där Rådet har utfärdat rekommendationer.

Eurojust - EJN	
Utarbeta och implementera mekanismer för att stärka samarbetet mellan Eurojust och EJN, särskilt inom ramen för ENCS och rörande hänvisningar till EJN av enklare ärenden.	Den gemensamma arbetsgruppen EJ-EJN inrättades, bland annat, för att överväga uppgifterna för EJN:s kontaktpunkter i ENCS. Se Avsnitt 2.2 för mer information.
Samordningsmöten och samarbete med Europol och OLAF	
Främja samordningsmöten mellan behöriga myndigheter i medlemsstaterna samt, där så är relevant och ryms inom ramen för existerande rättsliga instrument, involvera andra EU-organ som Europol eller OLAF.	Under 2011 ökade antalet samordningsmöten markant. Eurojust anordnade samordningsmöten i 204 ärenden. Europol deltog i 89 samordningsmöten och OLAF i 8 ärenden. Se även Avsnitt 1.2.2.

Expertcentrum	
Fortsätta ansträngningarna att bli ett "expertcentrum" för rättsligt samarbete i Europa och bidra till en diskussion mellan övriga berörda intressenter.	Eurojust utvecklar sitt koncept för att bli ett expertcentrum som underlättar en effektiv rättslig bekämpning av organiserad gränsöverskridande brottslighet i EU, genom att uppsamla institutionella kunskaper och erfarenheter av rättsligt samarbete i straffrättsliga ärenden.
Användning av Artikel 7(2) och (3) i Eurojustbeslutet	
Rapportera om användningen av Artikel 7(2) och (3).	Kollegiet utfärdade inte några skriftliga icke-bindande yttranden enligt Artikel 7(2) och (3), men flera ärenden löstes av de nationella kontoren. Se Avsnitt 1.2.8 för ytterligare information om behörighetskonflikter och avsnitt 1.2.10 för information om EAW.
Artiklarna 85 och 86 i TFEU	
Eurojusts expertis ska beaktas i diskussionerna om den framtida implementeringen av Artiklarna 85 och 86 i TFEU.	Under 2011 fortsatte Eurojust att reflektera över sin framtida utveckling enligt TFEU och deltog aktivt i den Europeiska diskussionen, med utgångspunkt i sina operativa erfarenheter. Eurojust har en evidensbaserad ansats till Artiklarna 85 och 86 och formuleringen av slutsatser inför policy-diskussionerna. Se Avsnitt 3.2.
Statistiska verktyg	
Överväga en vidareutveckling av statistiken med en uppdelning land för land.	Se Bilaga I, Figur 2.

Gemensamma utredningsgrupper	
Fortsätta att medverka i utbildningar om JIT.	Eurojust stöder den utbildning om JIT som anordnas av CEPOL. På de årliga mötena med Nätverket för JIT kan erfarna praktiker sprida sina kunskaper och erfarenheter, diskutera goda arbetsmetoder samt bidra till att främja användningen av JIT.
Samarbete med länder utanför EU	
Fortsätta att tillhandahålla stöd i arbetet med enskilda ärenden som berör länder utanför EU.	Länder utanför EU deltog på samordningsmöten vid 45 tillfällen. Se Avsnitt 1.5 för ytterligare information.
Diariesystem	
Implementera de förändringar som föranleds av Eurojustbeslutet rörande utbyte och överlämnande av information till Eurojust; ytterligare förstärka kapaciteten att hantera och analysera information, inklusive analys av korsreferenser; utnyttja den fulla potentialen i Eurojusts databas med sikte på eventuella framställningar till medlemsstaterna att, på basis av korsreferensanalyser, inleda utredning eller lagföring av specifika gärningar.	En mall för överföring av information till Eurojust enligt Artikel 13 utarbetades. En enkätundersökning genomfördes under mars och april 2011 till stöd för utvecklingsarbetet med CMS. Olika områden identifierades för det fortsatta arbetet: registrering av ärenden; bevakning av ärenden; information och feedback enligt Artikel 13; utvärdering av arbetet i enskilda ärenden; analyser av arbetet med enskilda ärenden; elektroniskt filsystem (dokumenthantering); kommunikationshjälpmedel. Dessa ämnen kommer under 2012 att diskuteras individuellt på Kollegiets plenarmöten, för att ur ett användarperspektiv få vägledning för en funktionell utvärdering av nuvarande CMS. Vidare antog Kollegiet en ändrad förteckning av brottstyper.

Samarbete med Europol	
Fortsätta att arbeta tillsammans inom ramen för existerande rättsliga instrument och säkerställa en hög dataskydds nivå.	Under 2011 ökade samarbetet med Europol i enskilda ärenden och antalet utbyten av operativa data via den säkra kommunikationsförbindelsen (911 utbyten) ökade med 35%. Gemensamma dataskyddsprinciper tillämpades av båda organisationerna. Se Avsnitt 2.3.1.
Samarbete med OLAF	
Bibehålla ett gynnat partnerskap i kampen mot bedrägeri, korruption och andra brott som påverkar EU:s ekonomiska intressen.	Under 2011 ökade överföringen av ärenderelaterad information. OLAF rekommenderade nationella myndigheter att påbörja brottsutredningar i omkring 30 ärenden runt om i EU. Åtta ärenden överfördes för hjälp av Eurojust. Se Avsnitt 2.4
Samarbete med Frontex	
Fortsätta arbetet på att etablera formella arbetsrelationer med Frontex, särskilt genom ett förbättrat informationsutbyte.	Efter antagandet av ett nytt regelverk för Frontex räknar Eurojust med att träffa ett samarbetsavtal som möjliggör ett utbyte av personuppgifter och operativa data. Se Avsnitt 2.5

Projektet för översyn av den organisatoriska strukturen	
<p>Presentera resultatet av projekten <i>College Performance</i> och <i>Organisational Structure Review</i>.</p>	<p>Eurojust fortsatte arbetet med implementering av OSR på sju områden. Projektet om <i>den administrativa strukturen</i> är i stort sett avslutat. Betydande framsteg har gjorts i projekten <i>Effektivitet och riskhantering</i>, <i>Samarbete mellan administration, kollegium och nationella kontor</i> samt <i>Utbildning</i>. Arbete pågår med en handlingsplan för att minska potentiella risker för Eurojust. Med utgångspunkt från de strategiska nyckeltal (KPI) som utvecklats av Eurojust, innehåller den preliminära årliga arbetsplanen för 2013 generiska KPI för att mäta kvaliteten på Eurojusts tjänster, sakkunskap, medvetenhet och organisatoriska effektivitet. Arbetet i de övriga projekten, <i>Delegation av beslut</i>, <i>Portfolio management</i> och <i>Organisationskultur</i> pågår.</p>
Implementering av Eurojustbeslutet och joursamordning	
<p>Fortsätta implementeringen av det nya Eurojustbeslutet; revidera procedurreglerna och skapa en standardmall för hur information ska överföras och behandlas av Eurojust; rapportera om implementeringen av relevanta bestämmelser i nästa årsrapport; påskynda uppbyggnaden av ett joursamordningssystem och gå vidare med arbetet att implementera en mekanism för att underlätta översändande av information i enskilda ärenden.</p>	<p>Avsnitt 3 behandlar implementeringen av Rådets beslut om förstärkning av Eurojust, särskilt avseende OCC, ENCS och Artikel 13.</p>

Eurojustseminarium i Krakow, Polen

*Anti-Traffickingdag i Warszawa, Polen: Aled Williams under-
tecknar RIF-myndigheternas gemensamma deklaration*

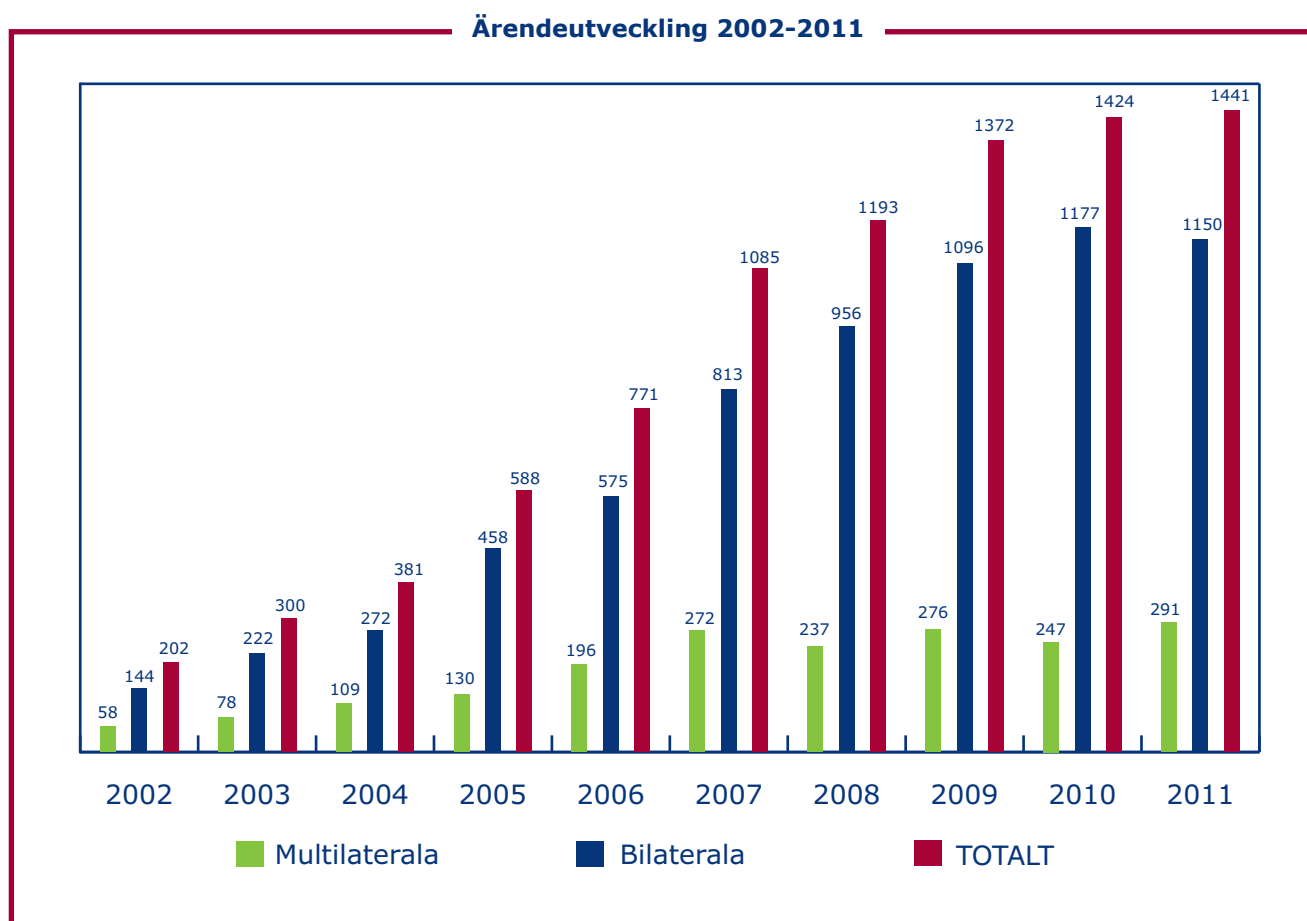

*Överläggningar mellan Eurojust och Kroatien i Brijuni,
Kroatien*

BILAGA

Figur 1

Under 2011 registrerade Eurojust 1 441 ärenden, vilket fortsatte den uppåtgående trenden i antalet framställningar om hjälp från medlemsstaterna sedan 2002. Omkring 20% av dessa ärenden berörde tre eller flera medlemsstater.

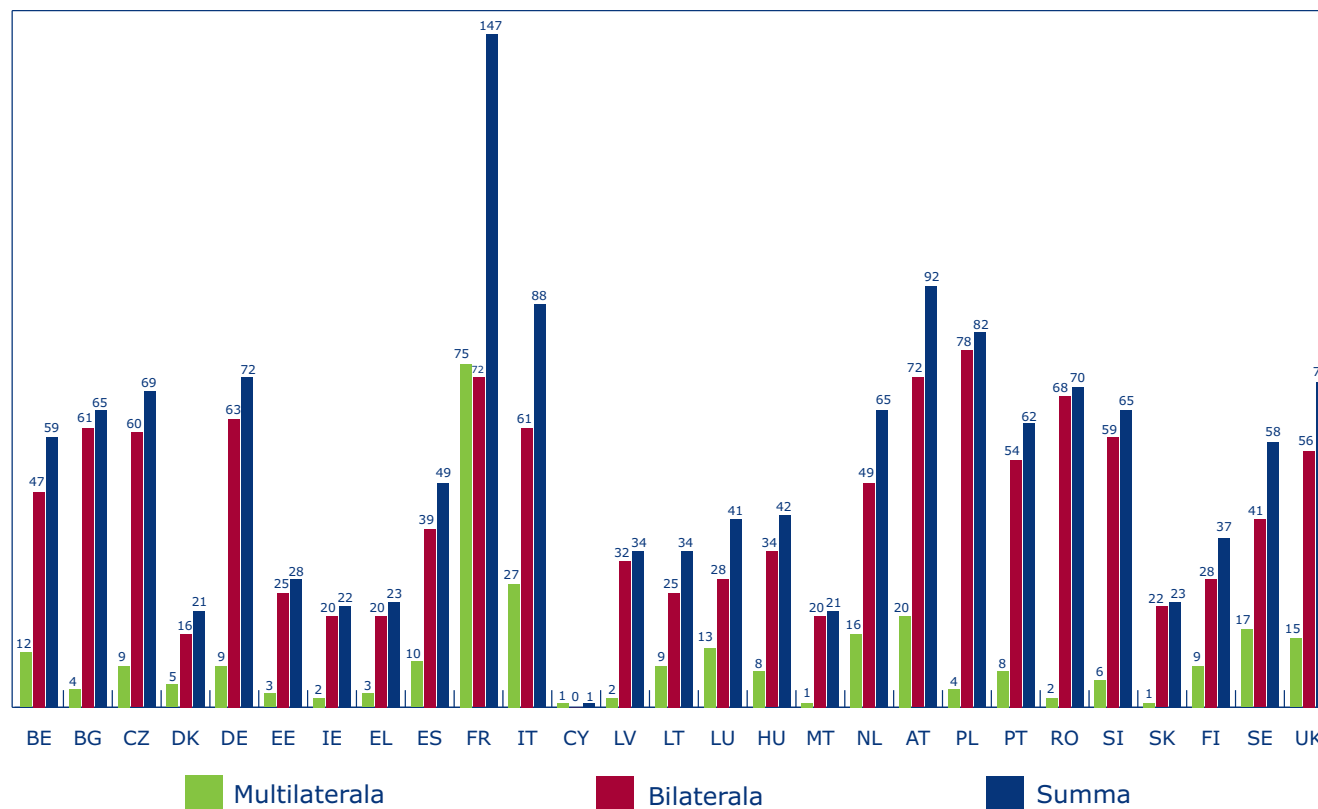

Figur 2

Figuren visar det antal bilaterala och multilaterala ärenden som registrerats av varje nationellt kontor under 2011.

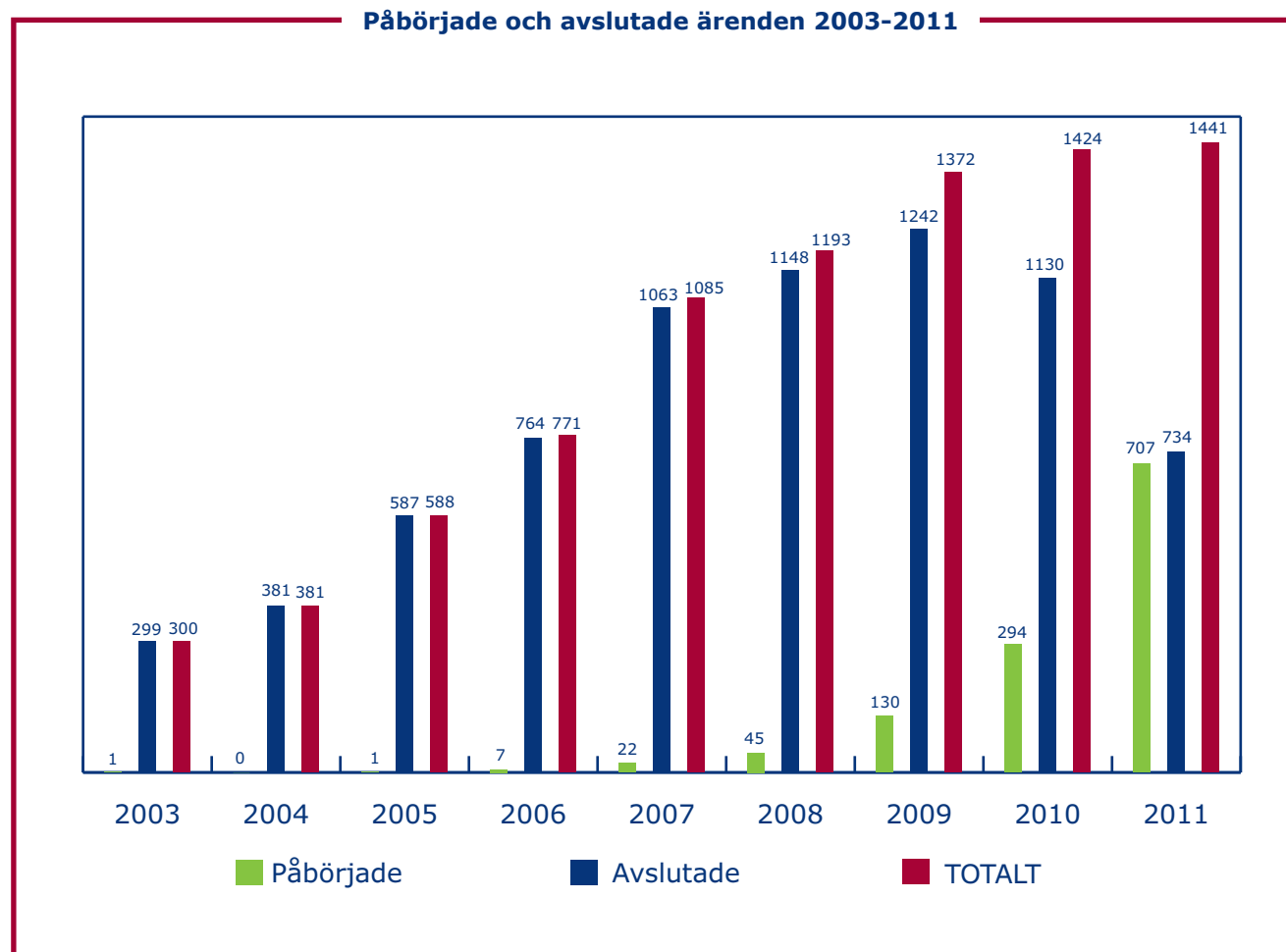
Ett bilateralt ärende innebär inte att det rör sig om ett mindre grovt brott eller att det innebär en begränsad insats av Eurojust. Ett ärende som är bilateralt hos Eurojust kan vara multilateralt i en medlemsstat.

Bilaterala/Multilaterala ärenden

Figur 3

De nationella kontorens ärendebalanser påverkas inte bara av antalet ärenden som registreras under ett år utan även av pågående ärenden från tidigare år. Eurojust har totalt 500 pågående ärenden från tidigare år (2003-2010) som fortfarande kräver aktiva åtgärder.

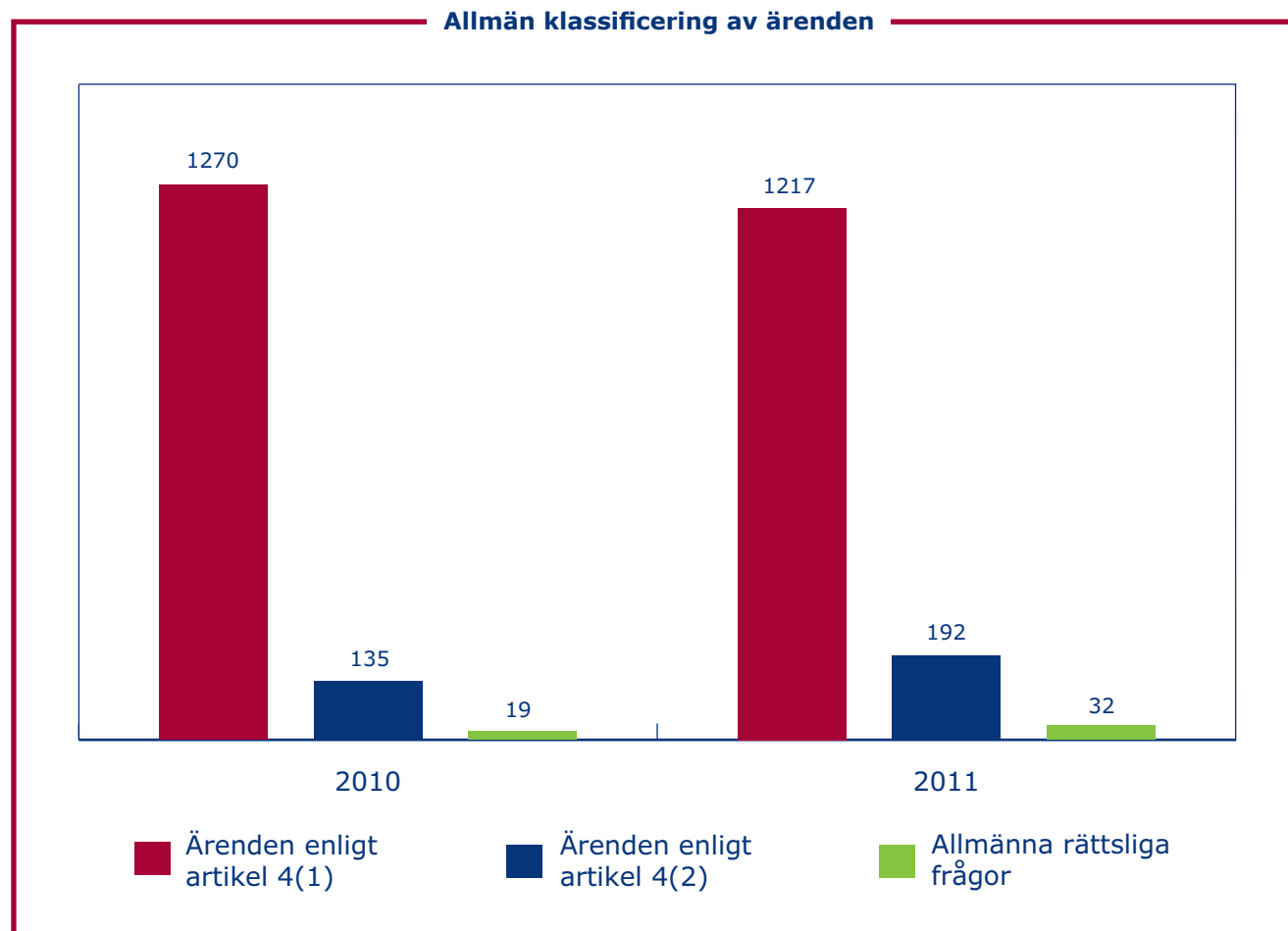

Figur 4

Enligt artikel 4(1) i Eurojustbeslutet omfattar Eurojusts allmänna behörighet alla de brott för vilka Europol har behörighet och andra brott som begås tillsammans med dessa.

Vid andra typer av brott kan Eurojust, enligt sina regler, biträda vid utredningar och lagföring på begäran av behörig myndighet i en medlemsstat enligt Artikel 4(2).

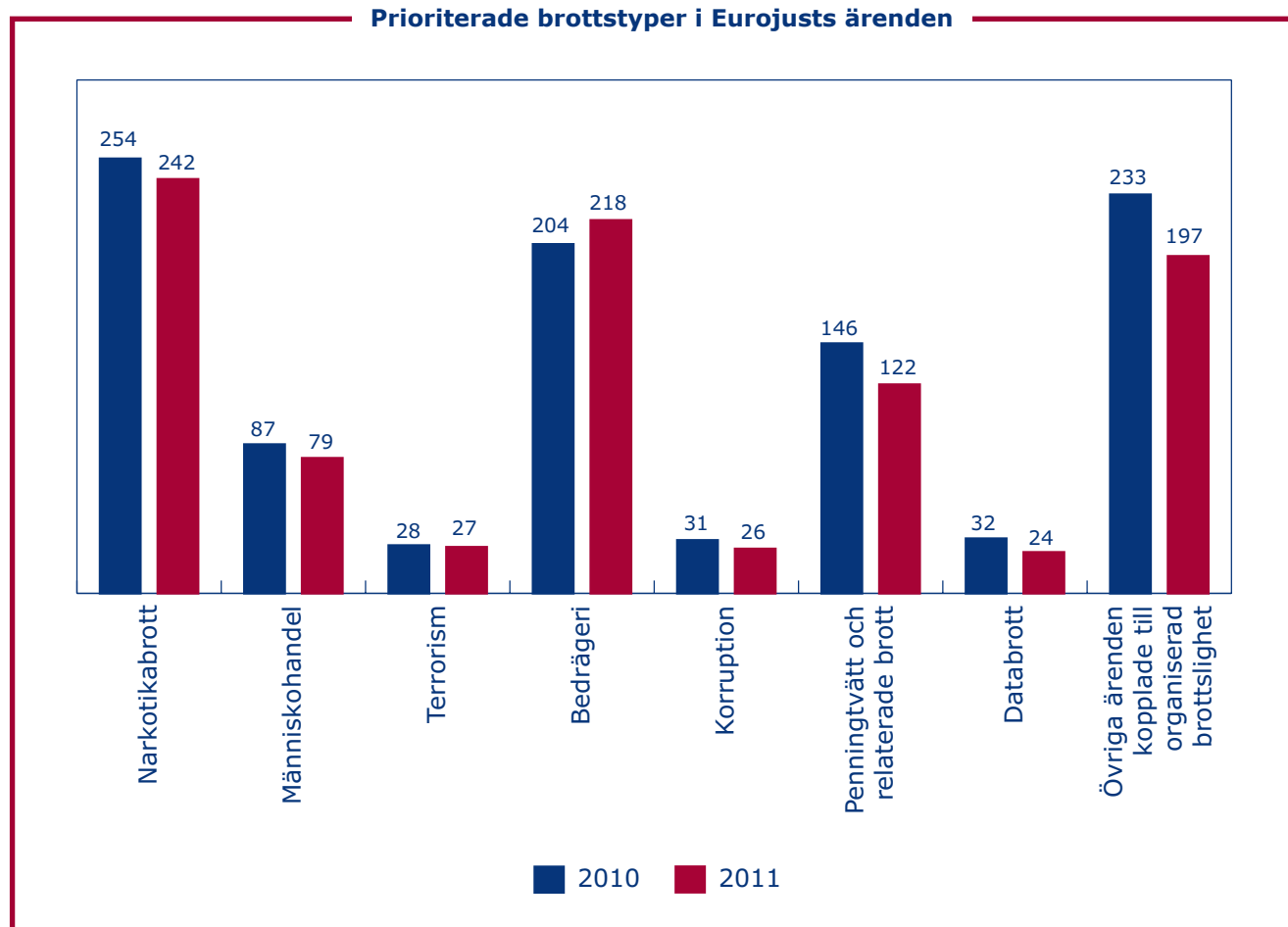
Eurojust kan också anmodas av en medlemsstat att hjälpa till i frågor av en mer allmän karaktär, som inte nödvändigtvis har en direkt koppling till ett pågående operativt ärende, *till exempel rörande nationell lagstiftning eller processrätt (allmänna rättsliga ärenden)*.

Figur 5

De prioriterade operativa områden som antogs av Eurojust under 2010-2011 omfattade narkotikabrott, THB, terrorism, bedrägeri, korruption, penningtvätt, databrott och andra aktiviteter som sammanhänger med organiserade kriminella grupper i samhället.

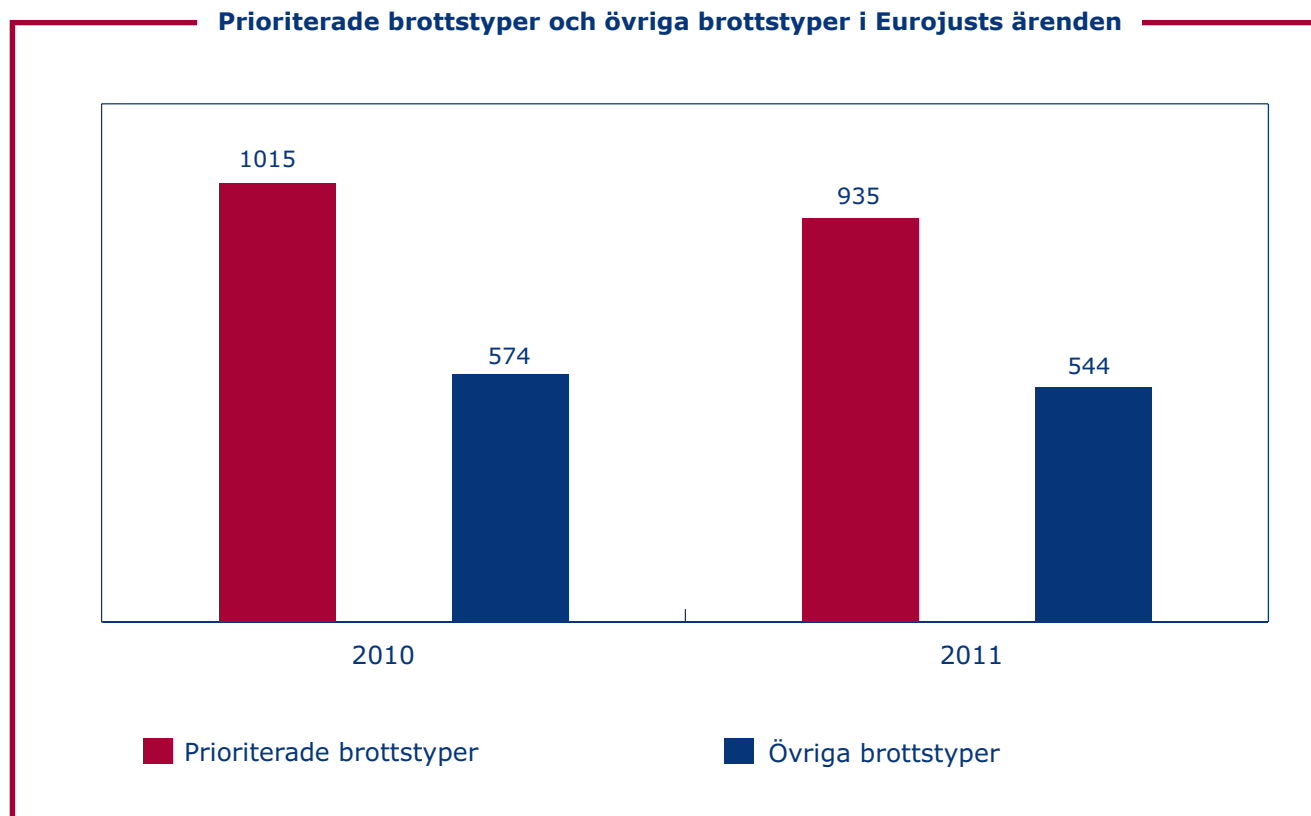
Figuren visar hur ofta dessa brottstyper förekom i de ärenden som registrerades av Eurojust under 2010 och 2011. Varje enskilt ärende kan innehålla fler än en brottstyp. Utförligare information finns under respektive avdelning i Avsnitt 1.

Figur 6

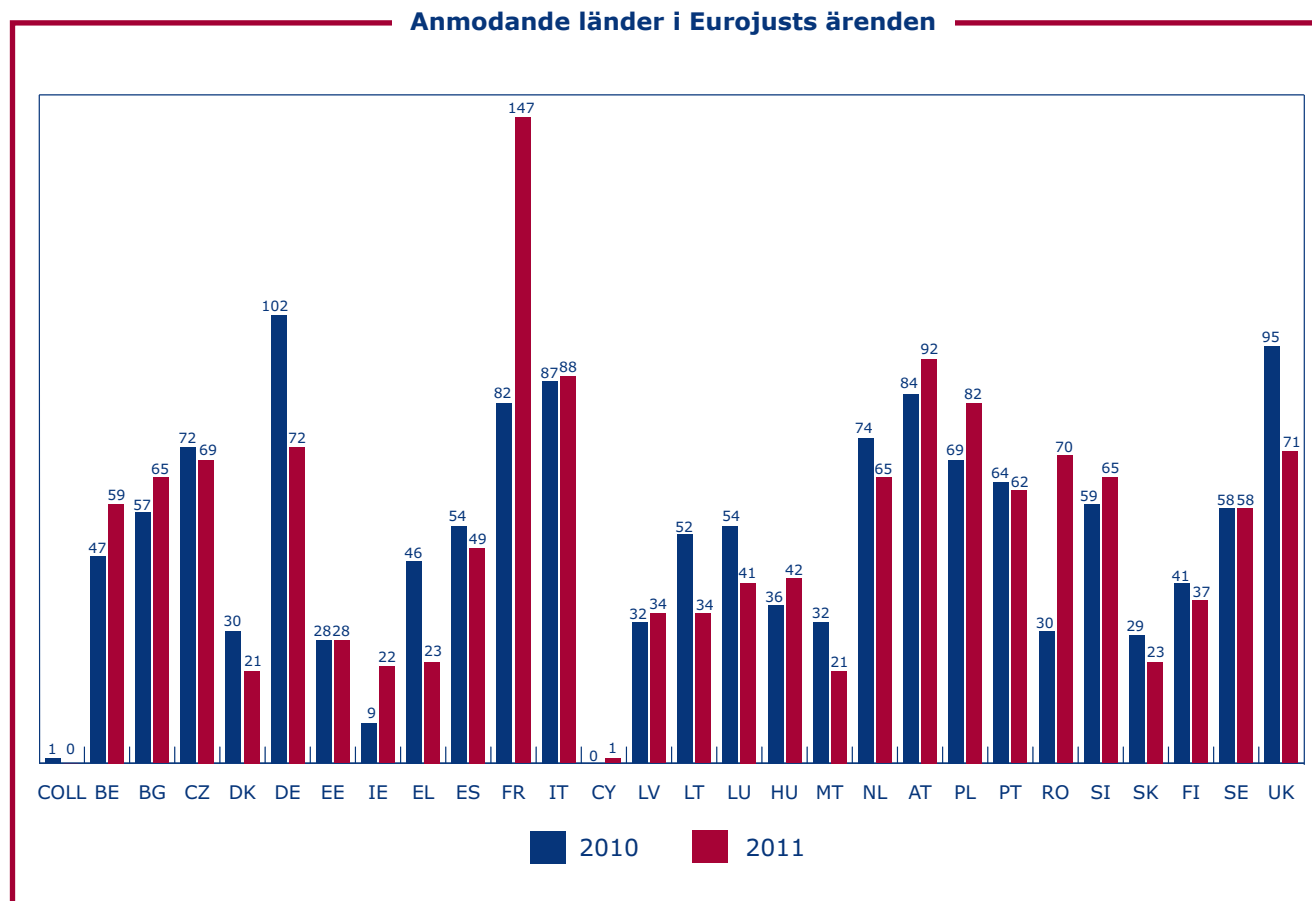
De prioriterade operativa områden som antogs av Eurojust under 2010-2011 omfattade narkotikabrott, THB, terrorism, bedrägeri, korruption, penningtvätt, databrott och andra aktiviteter som sammanhänger med organiserade kriminella grupper i samhället.

Figuren visar hur ofta dessa prioriterade brottstyper och övriga brottstyper förekom i de ärenden som registrerades av Eurojust under 2010 och 2011. Varje enskilt ärende kan innehålla fler än en brottstyp.

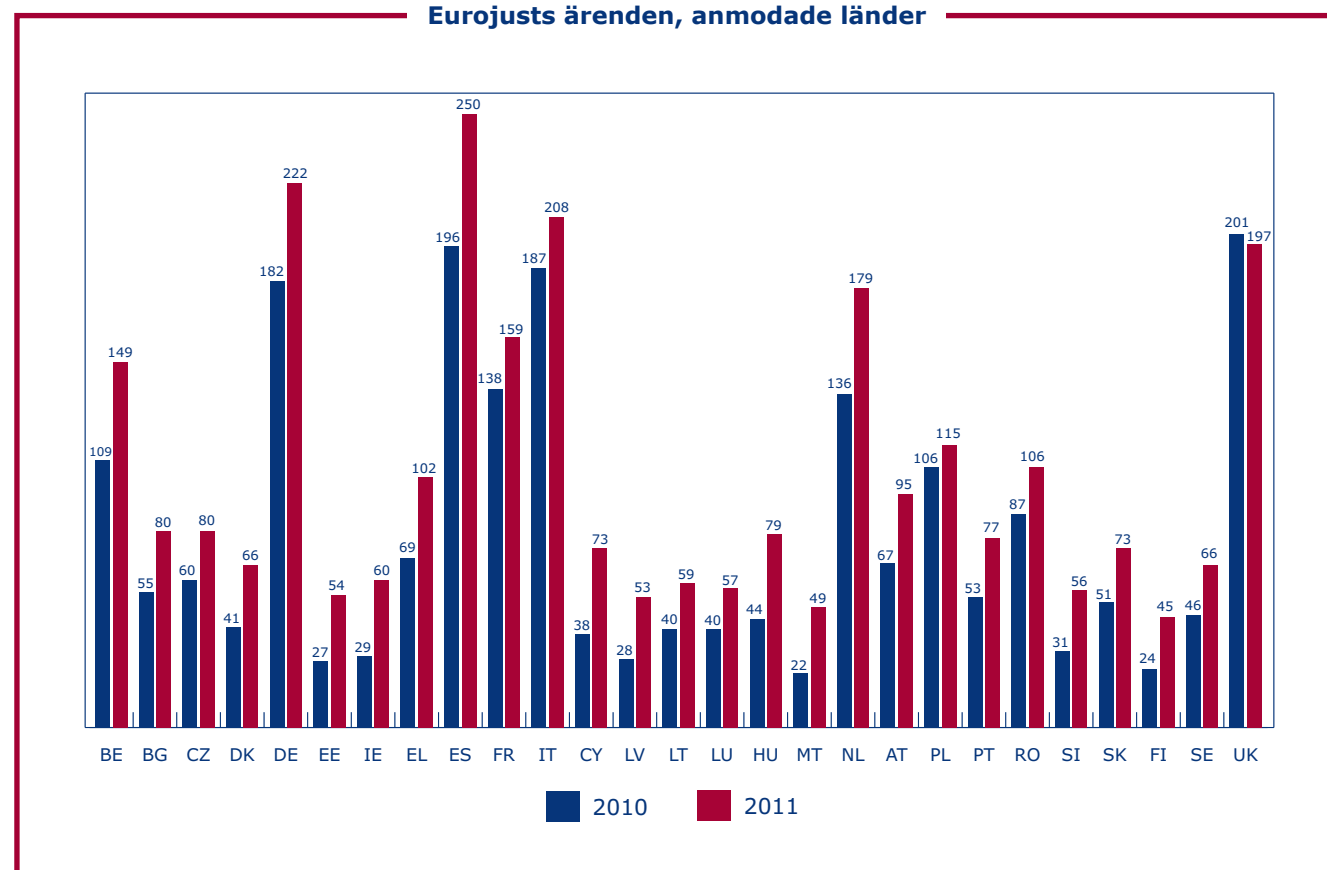
Figur 7

Figuren visar hur många gånger respektive medlemsstat begärde hjälp av Eurojust under 2010 och 2011.

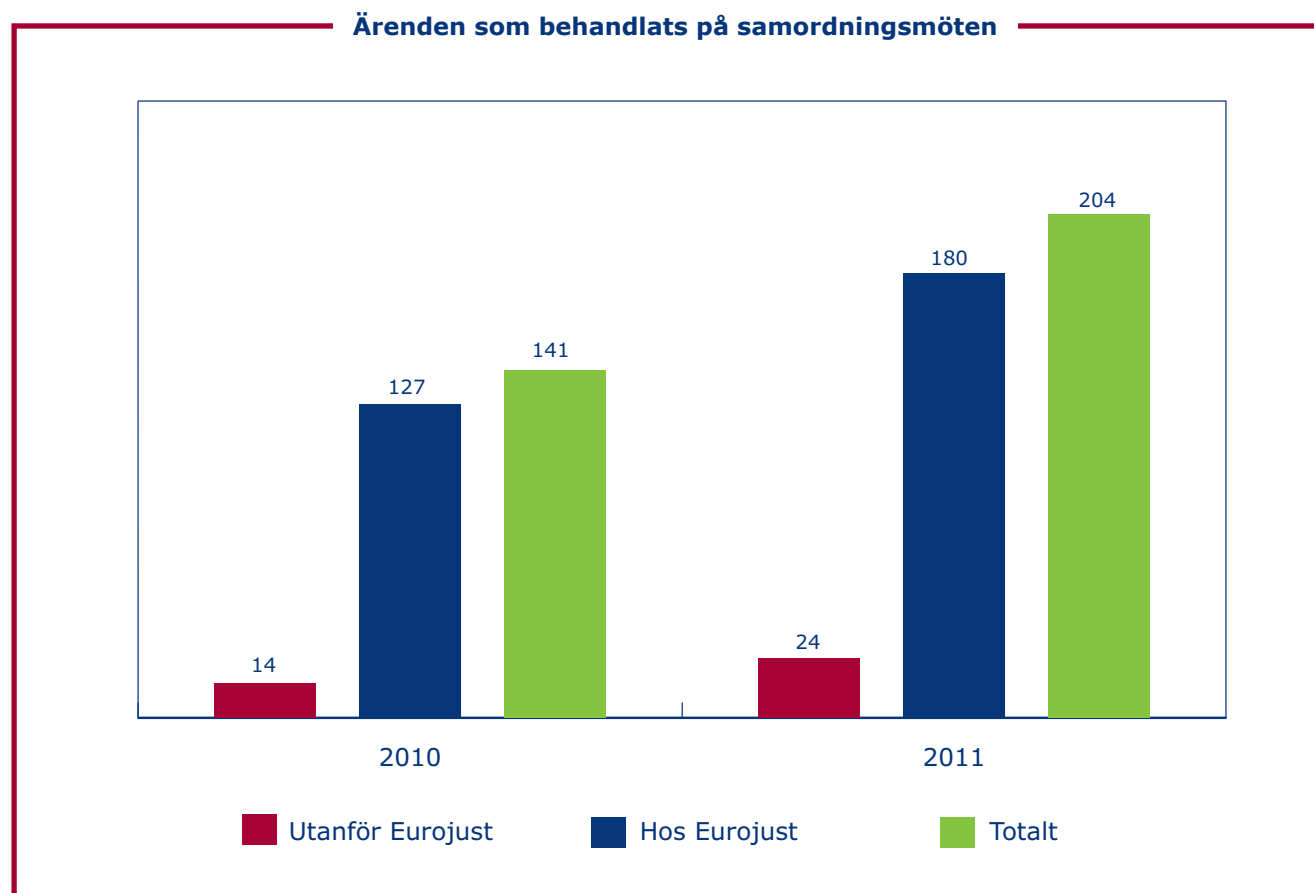
Figur 8

Figuren visar hur många gånger som myndigheterna i respektive medlemsstat anmodades genom Eurojust under 2010 och 2011.

Figur 9

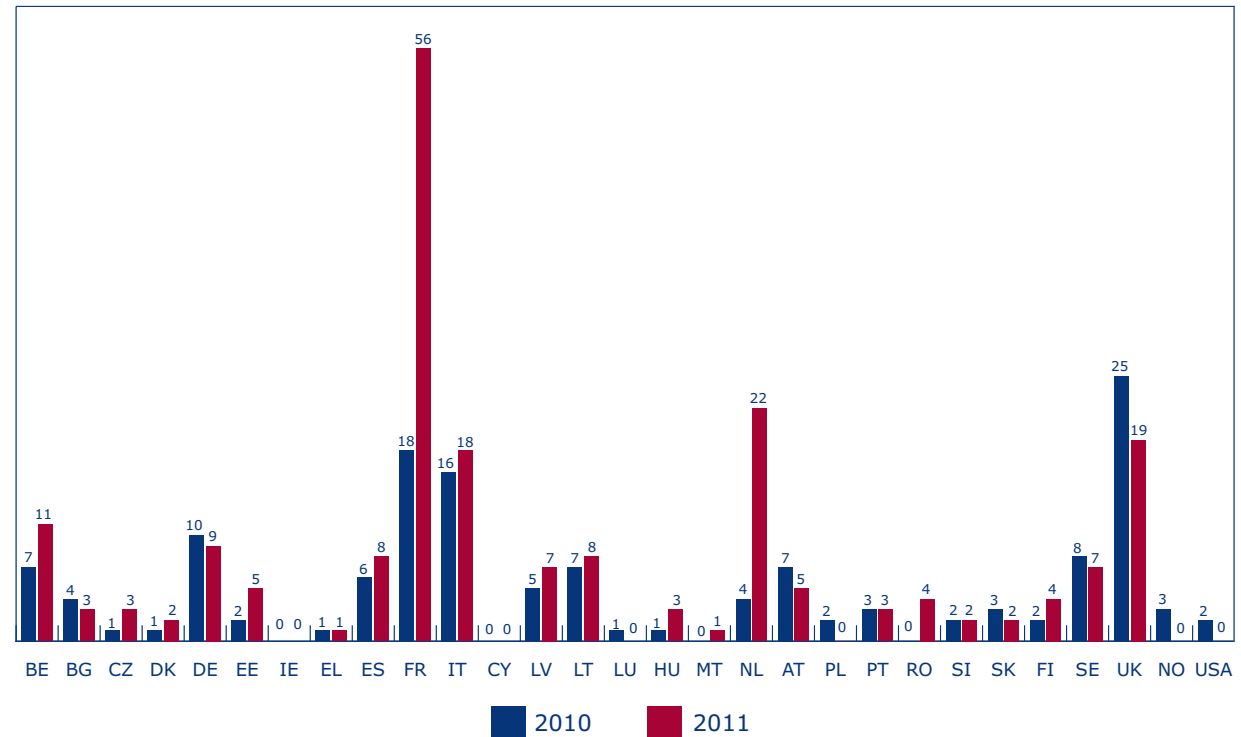
Figuren visar hur många ärenden som krävde samordningsmöten. Samordningsmöten hålls vanligen på Eurojusts kontor i Haag. I enstaka fall hålls samordningsmöten även utanför Eurojust, i en medlemsstat eller i ett land utanför EU.

Figur 10

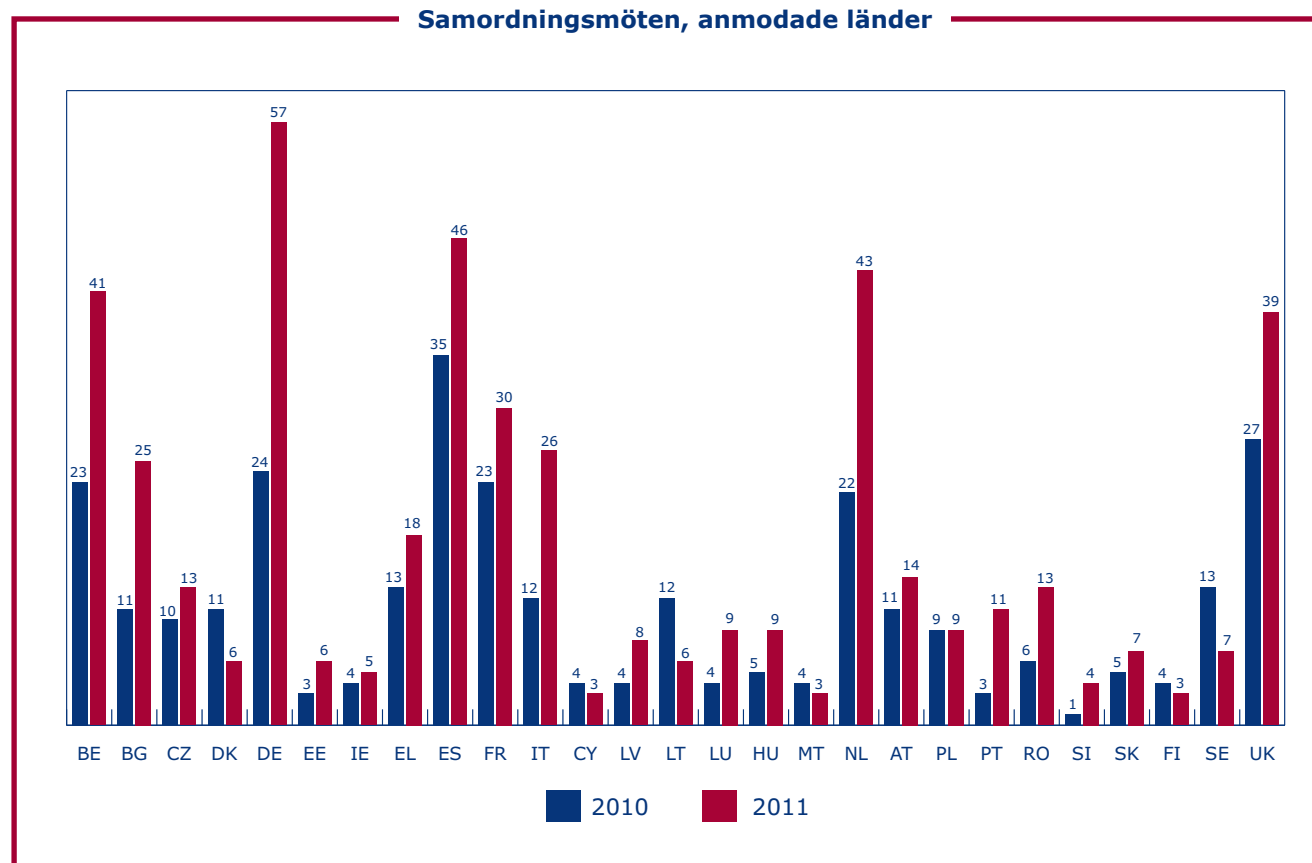
Figuren visar antalet ärenden som krävde ett samordningsmöte efter en framställning om hjälp från enskild medlemsstat eller stat utanför EU.

Samordningsmöten, anmodande länder

Figur 11

Figuren visar hur många gånger myndigheter i medlemsstaterna deltog i samordningsmöten hos Eurojust efter att ha mottagit en framställning om hjälp.

Kontorsfastigheten Haagse Veste 1

Alla rättigheter förbehålles. Ingen del av denna publikation får utan tillstånd av Eurojust återges eller mångfaldigas i grafisk, elektronisk, mekanisk eller annan form, till exempel genom fotokopiering, inspelning, bandupptagning eller system för lagring eller behandling av data.

Foton: Joannes Thuy, Leen De Zutter och Jacalyn Birk, Eurojust
Michel Mees, Haag
Zollkriminalamt, Köln, Tyskland

© Eurojust 2012